

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SPOR OKULLARINA ÇOCUKLARINI GÖNDEREN AİLELERİN
BEKLENTİLERİ**

Diyar KAYA

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER

Manisa- 2014

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SPOR OKULLARINA ÇOCUKLARINI GÖNDEREN AİLELERİN
BEKLENTİLERİ**

Diyar KAYA

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER

Manisa- 2014

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	
Yazar Adı / Soyadı	
Uyruğu / T.C.Kimlik No	
Telefon / Cep Telefonu	
e-Posta	
Tezin Dili	
Tezin Özgün Adı	
Tezin Tercümesi	
Konu Başlıkları	
Üniversite	
Enstitü / Hastane	
Bölüm	
Anabilim Dalı	
Bilim Dalı / Bölüm	
Tez Türü	
Yılı	
Sayfa	
Tez Danışmanları	
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	
Yayımlama İzni	

YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA TUTANAĞI

Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü Anabilim Dalı, Beden Eğitimi Ve Spor Öğretimi Bilim Dalı öğrencisi Diyar KAYA nın yüksek lisans tezi olarak hazırladığı “**Spor Okullarına Çocuklarını Gönderen Ailelerin Beklentileri**” başlıklı bu çalışma jürimizce Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

20 / 06 /2014

İMZA

Üye : Prof. Dr. Hatice ÇAMLIYER

Üye : Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER (Tez Danışmanı)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mümine SOYTÜRK

Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
.....gün vesayılı kararıyla onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. M. İbrahim TUĞLU

.../.../2014

ÖZET

Çalışmanın amacı Manisa il merkezinde spor okullarına çocuklarını gönderen velilerin çocuklarını gönderme nedenlerine dayalı beklentilerini saptamaktır.

Bu araştırmanın evreni, Manisa İl Merkezinde açılan spor okullarına çocuklarını gönderen 3214 veliden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise Manisa il merkezinde çocuklarını spor okullarına gönderen olan 300 çocuğun velilerinden oluşmaktadır. Çocukların yaş ortalaması 8.8 (yaş aralığı 4-12)'dir.

Veri toplama aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu (KBF) ve Anket kullanılmıştır. Araştırmada veriler tanımlayıcı istatistik ile betimlenmiş, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki çapraz tablo (ki kare) ile incelenmiştir. Araştırmamızda istatistiksel analiz olarak normal dağılım gösteren iki bağımsız grup ortalamalarının farkı İndependent T Test ve Mann Witney U Test, normal dağılım göstermeyen ikiden çok bağımsız grup arasındaki ortalamaların farkı ise Kruskal Wallis testi, iki grup arasındaki ilişkinin incelenmesi için Pearson Corelation Testi kullanılmıştır.

Ailelerin spor okullarından beklentileri; anne veya baba faktörüne göre incelendiğinde Okul takımında, kulüp takımında oynamalı, bireysel spor olarak ilgilenmeli, serbest zaman değerlendirme profesyonel düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmamıştır($p>0.05$). Ailelerin, çocuklarından gelecekteki sportif etkinliklere katılma düzeyinin beklentileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). Çocuğun katıldığı etkinliklerde ailelerin önem sırasına göre sıralamalarına bakıldığında öncelikli olarak çalıştırıcıların eğitimli kişiler olmasını istemektedirler. Çocuğun kullanabildiği sportif alanlara ilişkin ailelerin görüşleri %47.3 okul bahçesi, %16.7'si açık spor sahası, %8.7'si spor kompleksinin bulunduğu %27.3 spor sahasının olmadığını belirtmektedir. Anne ve babanın eğitim durumuna göre çocuğun yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Babanın eğitim düzeyi ile çocuğun okullarına katılmış oldukları yıl sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Annenin eğitim düzeyi ile çocukların yaşı ve

spor okullarına katılmış oldukları yıl sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Sonuç olarak çocuklarda sporun sporda başarılı biri olmaları için değil de sağlıklı ve aktif bir yaşam biçimi olması için yapılmasını düşünüldüğünde, mevcut durum toplumsal geleceğimizi sağlıklı, dinamik nesiller açısından olumsuz olarak etkileyebileceği endişelerini ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar kelimeler: Çocuk ve spor, Spor kültürü, Spor okulları, Ailelerin beklentileri

SUMMARY

The aim of the study is to determine the expectations of families who sent their children to the sport schools in Manisa city centre.

The scope of our study constitute 3214 parents who sent their children to the sport school in Manisa city centre. The sample of the our study consist of 300 parents who were at the the sport school while their children were practice. Avarage age of the children is 8.8. (Age range is 4-12).

As means of collecting data, Personal Information Form and survey was used. Research data, descriptive statistics, cross-table relationships between dependent and independent variables were examined. (In our research, Independent T Test and Mann Witney U Test were used for the two independent groups which show statistically normal distribution. Kruksal Wallis test was used for the avarage difference between the independent groups which are more than two. To examine the relations between the two groups, Pearson Corelation Test was used.) Our research group mean difference of two independent normal distribution with Independent T Test and Mann-Whitney U test was used. Normal distribution does not present of the difference between more than two independent groups, the Kruskal-Wallis tests were used. To examine the relationship between the two groups Pearson corelation test was used in our study.

A meaningful relation wasn't found when the expactations of the families' from the sports schools are examined. They want their children to play in the school and club teams, to be interested in sports individually, to make use of the time well, and to do sports professionally ($p > 0.05$). There is no meaningful relation between the expectations level of the families for their children to participate in the sports activities ($p > 0.05$). When we look at the parents' priority ranking for the activities which their children participate, as a top priority they want their trainers to be educated. The opinions of the parents for the sports areas which their children can use are that 47.3% say that their children play in school gardens, 16.7% of them say they play in open sports areas, 8.7% of them say that there are sports complex, and 27.3% say that there is no sports area. There is a statistically significant relationship according to the educatonal level of the parents between the age of the children ($p < 0.05$.) There is a

significant relation between the education level of the father and the number of years which the children attended the sports schools ($p > 0.05$). There isn't a significant relation between the education level of the father and the number of years which the children attended the sports schools and the age of the children ($p > 0.05$). The child's participation level to sporting activities is analyzed according to maternal or parental factors ($p > 0.05$) was not a significant relationship. When % values were analyzed, families future expectation from their children are %48 professional rate. When looking at the subjects which are talked about between families and child's sport teachers are state that %42,7 child's development, %41,7 child's ability.

In conclusion, when we think that children should do sports not to become a successful person in sports, but to have a lifestyle which is healthy and active, the current situation shows the concerns that it will affect our social future negatively in terms of the dynamic generations.

Key Words: Sport and children, Sport culture, Sports schools, Parents expectations.

TEŞEKKÜRLER

Bu araştırmayı gerekleştirmemde bana büyük destek veren, akademik ve sosyal yaşantımda benden bilgi, destek ve gvenini hi esirgemeyen, her zaman her konumda yanımda olan, araştırmamın her safhasında göstermiş olduğu fedakarlık, rehberlik ve anlayışından dolayı, bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezin olgunlaşması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında verdiği destek, sabır, duygusal ve bilimsel katkılarından dolayı değerli hocam Prof. Dr. Hatice ÇAMLIYER'e teşekkürü bir borç bilirim.

Kısa zamanda beni tanımasına rağmen bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, beni motive eden, sabırlı, anlayışlı değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Mümine SOYTÜRK'e teşekkür ederim.

Bu süreç zarfında beni motive eden, yanımda olup desteğini esirgemeyen Dr. Zeynep Onağ'a ve tüm sevdiklerime teşekkür ederim.

Beni yetiştirip bugünlere getiren, hayatımın her dönemimde olduğu gibi çalışmamda da maddi manevi desteğini esirgemeyen biricik Babam Adem KAYA'ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
İÇİNDEKİLER	viii
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	x
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
KISALTMALAR DİZİNİ	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı.....	2
1.2. Araştırmanın Önemi.....	3
1.3. Araştırmanın Hipotezleri (Denenceleri).....	4
1.4. Sayıltılar	4
1.5. Sınırlılıklar	5
2. KURAMSAL TEMELLER VE LİTERATÜR.....	6
2.1. Hareket Eğitiminin Çocuklar İçin Önemi	6
2.1.1. Hareket Eğitiminin Amaçları	6
2.1.2. Hareket Eğitimi ve Temel Spor Eğitimi Program Özellikleri.....	10
2.1.3. Çocuklarda Hareket Eğitimi (Beden Eğitiminin) İçeriğine İlişkin Öngörülen Etkinlikler.....	10
2.2. Çocukları Spora Yönlendirmede Rol Oynayan Etmenler	20
2.2.1. Ailenin Etkisi.....	20
2.2.2. Akran Grubunun (Arkadaşlarının) Etkisi.....	22
2.2.3. Spor Kurumlarının Etkisi:	22
2.2.4. Okulun Etkisi (eğitim etkisi)	24
2.2.5. Okul Dışı Etkinlikler	28
2.2.6. Eğitimcilerin Etkisi	29
2.3. Spor ve Hareket Kültürü	30

2.3.1. Yaşam Boyu Spor	33
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	34
3.1. Araştırmanın Yöntemi	34
3.2. Araştırma Deseni.....	34
3.3. Evren ve örneklem	34
3.3.1. Araştırmanın evreni	34
3.3.2. Araştırmanın örnekleme	35
3.4. Verilerin Toplama Aracı.....	36
3.4.1. Kişisel Bilgi Formu (KBF)	36
3.4.2. Anket Formu	37
3.5. Verilerin Toplanması.....	38
3.6. Geçerlilik- Güvenirlilik	38
3.7. Etik Konular	38
3.8. Verilerin Analizi	38
BULGULAR.....	40
4. TARTIŞMA	53
5. SONUÇ	64
KAYNAKÇA.....	68
EKLER	77
EK 1: Kişisel Özellikler Bilgi Formu ve Anket Formu	77
Ek 2: Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu	81
EK 3: Gönüllü Olur Formu	82
ÖZGEÇMİŞ.....	84

ÇİZELGELER DİZİNİ

Tablo 1 : İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Orta Okul) Haftalık Ders Çizelgesi (Meb, 2014).....	26
Tablo 2: Çocuklarını Spor Okullarına Gönderen Ailelerin Demografik Bilgilerinin Dağılımları.....	35
Tablo 3: Korelasyon (İlişki) Katsayı Değerlerini Nitelendirme (Alpar, 2010)	39
Tablo 4: Ailenin Spor Geçmişi ve Çocuğun Katıldığı Etkinlik Kategorisine Göre Dağılımı.....	40
Tablo 5: Çocukların Spor Okuluna Katılımının Yıl Olarak Dağılımı.....	41
Tablo 6: Babanın Eğitim Düzeyi ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısına Göre Dağılımı	41
Tablo 7: Çocuğun Yaşının ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısının Babanın Eğitim Düzeyine Göre Karşılaştırılması, Krussal Wallis Test Sonucu.....	42
Tablo 8: Annenin Eğitim Düzeyi ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısına Göre Dağılımı	43
Tablo 9: Annenin Eğitim Düzeyine Göre Çocuğun Yaşı ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısının Karşılaştırılması, Krussal Wallis Test Sonucu.....	44
Tablo 10: Velilerin, Çocuklarından Gelecekteki Sportif Etkinliklere Katılma Düzeyindeki Beklentilerinin Dağılımı	45
Tablo 11: Oturulan Çevrede Kullanılan Sportif Alanlara İlişkin Aile Görüşlerinin Dağılımı.....	45
Tablo 12: Velilerin Çocuklarının Sportif Etkinliklere Katılım Sürecindeki Dikkat Edilen Önceliklerin Oranları.....	46
Tablo 13: Velilerin Aktiviteye Yeni Başlayan Çocuklarda Eğitimcilerce Uygulamasını Beklediği Kriterlerin Dağılımı	46

Tablo 14: Antrenörde Olması Gereken Özelliklere İlişkin Veli Görüşlerinin Dağılımı	47
Tablo 15: Velilerin, Bir Antrenörde Bulunmasını Gerekli Gördüğü Özelliklerin T Testi Sonuçları.....	49
Tablo 16: Velilerin Çocuklarıyla İlgili Eğitimcilerle Konuştukları Konuların Dağılımı.	50
Tablo 17: Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Eğitimcilerle Konuştukları Konuların Kruskal Wallis Test Sonucu	50
Tablo 18: Çocukların tanımlanan nitelikleri ile Velilerin Çeşitli Beklentilerinin İlişkisi	51
Tablo 19: Çocukların tanımlanan nitelikleri Ailenin Gelir Düzeylerine Göre Karşılaştırılması, Kruskal Wallis Test Sonucu	52

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Gallahue'nun piramit modeli (Muratlı, 1997).....	13
---	----

KISALTMALAR DİZİNİ

CBÜ : Celal Bayar Üniversitesi

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

GSGM : Gençlik Spor Genel Müdürlüğü

KBF : Kişisel Bilgi Formu

1. GİRİŞ

Günümüzde bilişsel düzeyde yarış ve rekabete dayalı eğitim sistemimiz çocukların bir bütünlük içinde Duygusal-Sosyal-Devinişsel gelişimlerini arka plana attığı söylenebilir. Bir yandan sınavlarla bilişsel gelişim ön plana taşınırken diğer yandan da fiziksel gelişimin performansla bütünleşen başarıları da gelişimsel bütünlüğü maskeleymektedir. Bu durumda çocukların sağlıklı ve çok yönlü gelişim sürecine girebilmeleri giderek zorlaşabilir. Bu durum genel olarak temelsiz ama göz dolduran, nitelik olarak yetersiz somut başarılarla endekslenmiş bir ortam yaratabilir. Bu olgu velileri çocuklarının görünen sporsal başarıyla sarmallaşan nicel beklenti içine sokabilir ve çocuklarıyla ilgili nitelikli bir gelişmenin farkına varmadan geriye dönük telafisi zor olan hayal kırıklığına uğratabilir.

Bu ülkeyi emanet edeceğimiz, mutlu ve sağlıklı bireyler olarak yetiştirmek istediğimiz çocuklarımızın başarılarına öyle endekslenmişiz ki çocuklara beden eğitimi dersi sınav kaygılarından dolayı gereksiz bir ders olarak görüyor. Ülkemizde spor kültürünün gelişmesi beden eğitimi ve sporu çağdaş anlamda kucaklayan uzun dönemli spor politikalarının oluşturulabilmesine bağlıdır. Beden Eğitimi dersine ilişkin nicel nitel önlemlerin alınmasına konuyla yakın ilgilidir. Ders saatlerinin artırılması ve bu derslerin nitelikli eğitimciler tarafından yürütülmesi gerekir.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 19/06/2013 tarih ve 56 sayılı kurul kararı ile kabul edilen “Orta Okul Beden Eğitimi ve Spor Dersi (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı” 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanılmıştır (MEB, 2014). 4+4+4 eğitim yasaının yürürlüğe girmesiyle İlkokullardaki 1, 2, 3. Sınıflar için beden eğitimi dersinin ismi değiştirilerek oyun ve fiziki etkinlikler adını almıştır. Bu ders haftalık 5 ders saatidir. 4. Sınıflarda ders saati 2ye düşmüştür. Bu derse çocukların sınıf öğretmenleri girmektedir (MEB,2012). Orta Okul Beden Eğitimi ve Spor Dersi (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) 2 ders saatidir. Liselere baktığımızda Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının mesleki ve teknik eğitim genel Müdürlüğünün 23/01/2014 tarihli 2 sayılı kararı ile kabul edilen Genel Lise, Anadolu Lisesi, Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal

Bilimler Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Güzel Sanatlar Lisesi, Spor Lisesi, İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgelerinin, söz konusu okullara ait haftalık ders çizelgelerinin (MEB, TTKB, 2014), 2014-2015 Öğretim Yılından itibaren hazırlık, 9 ve 10'uncu sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı. Sürekli değişen eğitim sistemimizde özellikle beden eğitimi dersleri üzerinde çok oynanmaktadır.

Aile sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmeyi sağlayan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirlemektir (Keskin, 2006; Şimşek, 2005).

Günümüzde anne-baba olmak sadece çocuğun fiziksel gelişimi ile ilgilenmek beslenme, bakım, sağlık ihtiyaçlarını karşılamakla sınırlı değildir. Aynı zamanda anne-baba olmak çocuğun zihinsel, sosyal, duygusal, kişilik gelişimini desteklemek ve bu alanlarda yol gösterici olmaktır. Bir insan yetiştirmek bakıp büyütmekten öte, duygusal yönden sağlıklı, çağın gereği kendine güvenen, özbenliğini kazanmış, yaratıcı potansiyelini sonuna kadar kullanabilen bir birey yetiştirmektir (Arnas, 2002).

Türkiye Ulusal Hastalıklar Yükü ve Maliyet-Etkinlik 2014 Raporuna göre bulaşıcı olmayan hastalıkların başında kalp damar rahatsızlıkları, solunum sistemi hastalıkları, sindirim sistemi hastalıkları ve beslenme yetersizliğine bağlı ortaya çıkan hastalıklar yer almaktadır. Kalp damar hastalıkları, şeker hastalığı, yüksek tansiyon ve kolesterol gibi kronik hastalıkların ortaya çıkması ve ilerlemesine neden olan risk faktörlerinin başında, kişinin fiziksel aktivite alışkanlıklarının olmayışı ve bununla ilişkili olarak da vücut kitle indekslerinin normal sınırların üzerinde olması gelmektedir, denmektedir. (TUHY, 2014) Bu nedenlerden dolayı çocukların ve gençlerin fiziksel aktiviteleri okul içi ve okul dışı etkinlik olarak katılmaları ve sürdürmeleri, istendik yönde birey yetiştirmeleri için gereklidir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Manisa il merkezinde spor okullarına çocuklarını gönderen ailelerin çocuklarını gönderme nedenlerine dayalı beklentilerini saptamaktır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Çocuğun eğitiminin bir aracı olan hareket ve spor uygulamaları asıl amacına ulaşmaktan giderek sapmakta, çok yönlü bir gelişim sağlanmaktan çok, tek yönlü fiziksel gelişim boyutlarında performansla (verim alma–başarılı olma) sınırlandırılmış, başarılarla yönelik çalışmalardan performans beklenecek durumlar oluşturmaktadır. Tek yönlü gelişimsel boyuta yoğunlaşan çalışmalar arka planda hazır bulunuşluk açısından bu yüklenmelere biliş-duyuş ve deviniş açısından hazır olmayan çocuklarda olumsuz benlik imajı gelişiminin yol açacağı (Çamlıyer ve Çamlıyer,2011), dolayısıyla öz güven eksikliğini ortaya çıkaracağı söylenebilir. Hiçbir gelişim boyutu diğer bir gelişim boyutundan soyutlanamaz ve ayrıştırılamaz (Çamlıyer ve Çamlıyer,2011). Bu anlayışın hem eğitimciler hem de ebeveynlerce de benimsenip kavranması gerekmektedir. Bu durumun spor kültürünü de kapsayan kültürel bir süreç olduğu zamana ve yatırıma da bağlı olduğu açıktır. Bileşenleri ise eğitim sistemi, eğitim programı, eğitimci, okul, öğrenci, veli, sosyoekonomik etmenler, sosyokültürel çevre, konuyla ilgili kurum-kuruluş alt yapı yatırımları, basın-yayın medya vb kuruluşlarıdır.

Bu çalışmayla;

- Çocuklarını çeşitli spor branşlarında spor okullarına gönderen ailelerinin çocuklarını kurs tarzındaki spor uygulamalarına dahil ederken yapılan tercihlerin ne gibi faktörlerden etkilendikleri
- Çocuklarını bu kurslara gönderme sebepleri
- Bu kurslara gönderirken dikkat ettikleri unsurları
- Ailelerin ilgili eğitimcilerden beklentileri
- Çocuklarını bu kurslara gönderen ailelerin; çocuklarının bu kurslardan almış oldukları eğitime bağlı davranış değişikliğine yönelik beklentileri
- Ailelerin spor ortamındaki öğrenme koşulları ile ilgili görüşlerini ve sportif aktivitelerin yararları konusundaki farkındalıkları

gibi konularda bilgi toplayarak ailelerin giriş davranışı diyebileceğimiz farkındalıkları arttırmak ve geliştirmek amacıyla ileride yapılabilecek kültürleme çalışmalarına zemin sağlama açısından önem taşımaktadır.

1.3. Araştırmanın Hipotezleri (Denenceleri)

H1: Ailelerin eğitim düzeyi arttıkça çocuklarını spor okuluna gönderdikleri yıl sayısı artar

H2: Spor okullarına çocuklarını gönderen veliler, çocuklarının profesyonel düzeyde sporcu olmaları en üst düzey beklentileridir.

H3: Çocuğun kullanabildiği sportif alan daha çok okul bahçesidir

H4: Aileler spor okullarında çalışan eğitimcilerin eğitimli kişiler olmasını en önemli olduğunu düşünmektedirler.

H5: Velilerin aktiviteye yeni başlayan çocuklarda eğitimcilerce sağlık kontrolü, yetenek seçiminin yapılması ve spor branşına olan ilgisini belirlemesini beklemektedirler

H6: Anne ve baba faktörüne göre bir antrenörde bulunması gereken özellikler farklıdır

H7: Veliler spor okullarında çalışan eğitimcilerle en çok çocuklarının sportif yetenekleri hakkında konuşurlar.

H8: Anne ve babanın eğitim düzeyi arttıkça çocuğun gelişimi hakkında spor eğitimciyle daha çok konuşurlar.

H9: Çocukların tanımlanan nitelikleri ile velilerin çeşitli beklentilerinin pozitif yönde anlamlı bir ilişkisi vardır.

1.4. Sayıtlar

Spor okullarına çocuklarını gönderen velilerin sorulara kapsama ilişkin gerçekleri yansıtacak şekilde içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.

Araştırmada kullanılan bilgi formu ve anket formu sorularının araştırmanın amacına ulaşabilecek yeterlilikte olduğu varsayılmıştır.

Ulaşılan örneklem Manisa il merkezinde spor okullarına katılan çocukların ailelerinin beklentilerini temsil edecek sayı ve nitelikte oldukları varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

- Manisa il merkezinde bulunan spor okullarına çocuklarını gönderen aileler ile sınırlıdır.
- Bu araştırmanın örneklemini spor okullarına çocuklarını kaydettiren ebeveynlerle sınırlandırılmıştır.
- Spor okullarına çocuklarını gönderen ailelerin bu etkinliklerden beklentilerini ölçen anket formunun ölçebildiği niteliklerle sınırlıdır.
- Bu araştırmanın sonuçları çalışmadaki Manisa ili merkezindeki veliler ile sınırlıdır, genellenemez.

2. KURAMSAL TEMELLER VE LİTERATÜR

2.1. Hareket Eğitiminin Çocuklar İçin Önemi

Çocukluk süreci, özellikle 18. yüzyıldan itibaren yaşamın farklı ve özel bir bölümü olarak algılanmaya başlanmıştır. 19. yüzyılda eğitimciler ve ahlâkçılar, çocuklara kendilerini ifade etme olanağı verilirse sağlıklı büyüme göstereceklerini, davranışlarında sosyal sorumluluk taşıyabileceklerini ileri sürerek, çocuk gelişimi ve davranışlarının yönlendirilmesi gerektiğini savunmuşlardır (Muratlı, 1997).

Çocuk minyatür bir yetişkin değildir. Çocuğun ihtiyaçları, ilgileri, kapasitesi, yeteneklerin ana-baba veya diğer büyüklerin çocukluk dönemlerinkinden çok farklıdır. Çocuğun eğitimde beden eğitiminin apayrı bir yeri vardır. Etkinlikler çocukların kendi yeteneklerini tanıyacakları, başkalarınınkini gözleyip kendisiyle karşılaştırılabilecekleri ve buna göre hareketlerini ayarlamayı öğrenecekleri bir laboratuvar niteliğini taşımaktadır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

2.1.1. Hareket Eğitiminin Amaçları

Hareket eğitimi çocuklarda sağladığı çok yönlü gelişme ve değişimle bir araç olarak genel eğitimin

- a. Bireyin kendi kapasite ve yetenekleri doğrultusunda özelliklerini geliştirip daha ileriye götürmesini,
- b. Bireye demokratik yaşamın gereği olan sorumluluk duygusunun gelişmesini haklar ve ödevler bilincinin gelişmesini,
- c. Kendine ve başkalarına saygı duyabilmesi için uygun ortamlar hazırlamak gibi amaçlarına ulaşmayı hedefler (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

Çocuğun sağlıklı gelişmesi için hareket eğitiminin en etkili katkısı sinir-kas koordinasyonunun gelişmesi üzerinedir. Gözün algılaması sonucu afferent sinirler yolu ile uyarıyı beyne götürerek, yapılmasına karar verilen planın uygulanması için efferent sinirler yolu ile gerekli kaslara iletilmesi yani uyarının verilmesinden hareketin

başlamasına kadar geçen zaman dilimi sinir sisteminin fonksiyonel yeteneğine dayanmaktadır. Kondisyonel ve teknik kapasite ile becerileri eşit olan sporcular Bu ileti ne denli hızlı olursa o sporcu daha başarılıdır. (Dündar ,1996; Sevim,2010; Singer, 1980). Hareketin doğrusunun yapılmaya dek tekrar edilmesi ve pekiştirilmesi gelen emirlerin (motor tepkiler) ileildiği sinir-kas yolunda her şeyin aksaksız olarak yürütülmesini sağlar. Bunun üzerine ancak yeni hareket kalıpları kurabilir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

Fiziksel uygunluk gelişir. Fiziksel uygunluk aşırı yorgunluk olmaksızın kişinin kendini fiziksel, fizyolojik ve psikolojik olarak iyi hissetmesi ile birlikte günlük aktiviteleri başarma yeteneğidir. Egzersiz programı verilmeden önce bir hekim tarafından kassal uygunluğuna (kas kuvveti ve dayanıklılığı), esnekliğine (aktif, pasif), biyokimyasal parametrelerine (HDL, LDL, trigliserid), kalp-dolaşım uygunluğuna, (nabız, tansiyon, EKG, akciğer volümü) ve vücut kompozisyonuna (yağ, yağsız doku) değerlendirilerek uygun egzersiz programı verilmelidir. Spor ile ilgili fiziksel uygunluk seviyesinin belirlenmesinde değişik spor dallarındaki performans ile ilişkili sürat, çabukluk, çeviklik, hız, güç, patlayıcı kuvvet ve reaksiyon zamanı, denge ve koordinasyondan oluşmaktadır (Baltacı ve Düzgün,2008; Kayapınar, 2011).

Fiziksel uygunluk bireyi sadece bir beden olarak değil, bilişsel (mental), duyuşsal ve sosyal olarak bir bütün olarak ele alır. Bu bütünlük birbirine bitişik değil binişiktir ve ayrılamazlar. Bu nedenle fiziksel uygunluk (fitness) doğal bir mükemmelliktir, mükemmelliğe erişmektir. Bir hareketi yapabilmek için fiziksel gelişim kadar, genel anlamda diğer yönlerinde gelişmesi gereklidir. Bireyin hareketi doğru ve çabuk algılayabilmesi, anlamlandırabilmesi, düşünsel olarak geliştirebilmesi de önem kazanmaktadır. Bu bütünlük içerisinde yapılan hareketlerin bir yaşam boyu ve düzenli olarak sürdürülmesi ve bireyin bundan zevk alması fiziksel uygunluğun yaşamsal bütünlüğünü ortaya çıkarır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

Algısal–Motor Gelişim sağlar. Bütün istemli hareketler bir çeşit duyuşsal uyarıların algısal olarak farkında olunmasını gerektirir. Algısal yetenekler öğrenilebilen yeteneklerdir. Bu öğrenmenin olabilmesi için hareket etmek için odak noktasını oluşturmaktadır. Hareket etmek için algılamak, algılamak için de hareket

etmek, yer değiştirmektedir. Duyu reseptörlerince alınan duyumlar ilgili beyin merkezlerinde daha önceki verilerle öğrenilen hareket kalıplarıyla kıyaslanır, birtakım tamamlama işlemleriyle anlamlandırılır ve algılama denilen olay oluşur. Bu duyuşal süreçlerle algısal süreçler çok kısa bir süre içerisinde olur. Algılama oluşuktan sonra çıktı olarak tepki alınır. Çıktıdaki tepki beynin istediği ölçütlere uymuyorsa tekrar feed back denilen geri bildirimler yoluyla düzeltme işlemine gidilir veya yanlışın tekrarlanmaması için düzeltilmiş doğru çıktı bilgisi, bir benzeri durumda kullanılmak üzere depolanır (Çamlıyer 2011).

Merkezi sinir sisteminde sorun bulunan bireylerde örneğin beyin felci (CP) geçiren kişiler sinir-kas, kas iskelet ve duyu sistemlerinde bozukluklar postür ve hareket yetersizliklerine sebep olarak kişilerin günlük yaşantılarını (yürüme, oturma vb) kısıtlamaktadır. Bu kısıtlılıklar bireyin durumuna göre uyarlanmış aktivite programlarıyla düzelebilmekle olasıdır (Çamlıyer, 2012).

Sosyal–Duygusal Gelişim artar. Çocuk oyunla, gerekli fiziksel becerileri mutluluk, sevinç, acı, korku, kaygı, kin, nefret, sevgi, sevilme, bağımlılık, bağımsızlık, ayrılık gibi birçok duyguyu, yaşlılarıyla geçinmeyi, uygun cinsel rol kazandığı, vicdan, ahlak ve bir değer ölçęi geliştirmeyi öğrenir (Akandere, 2003; Özer ve ark., 1998). Çocuk bu tepkilerini aynı zamanda oyuna yansıtır. Çocuk oyun içerisinde kendini de tanıyıp, tepkilerini kontrol eder. Oyunda yaşamın doğrudan gereksinimlerini aşan ve eyleme anlam katan bağımsız bir unsur rol oynamaktadır (Huizinga,1995). Çocuğun kendi hakkındaki imajın oluşması kendi beden yapısıyla ilişkilidir. Bu ilişki sonraları tamamen kişilik yapısıyla bütünleşir. Eğer çocuk kendini sevmeyi, yeterli görmeyi, kendindeki bireysel farklılığı ile kabul edebiliyorsa ve becerilerini hareketlerle sergileyebiliyorsa iyi bir benlik - imajı geliştirir. Bu da yaşamında karşılaşacağı olaylarla baş etmede önemli rol oynar. Sergilediği hareketlerinde kendini yetersiz görüyor, başaramıyorum duygularına kapılıyorsa, kendini değersiz olarak görüyorsa zayıf bir benlik imajı geliştirir. Bu da ileride çocuğun yaratıcılığını, girişimciliğini, öğrenmesini engelleyerek kendiyi ve çevresiyle barışık olmayan mutsuz başarısız bir bireye dönüştürecektir. (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011; Korkmaz, 2007)

Çocuğun hareket etmesi, kendisiyle olduğu kadar çevresiyle de etkileşebilmesi tepkide bulunabilme yeteneklerini geliştirebilmesi gereken diğer bir amacdır. Çocukların iyi bir benlik görüşü (imajı) kazanmaları önemlidir. Bu görüş somut olarak herhangi bir şeyi yapabilirim, yapamam, yanlış yaparım, iyiyim, kötüyüm vb. şekillerde ortaya koyar Çocuk kendisi hakkındaki görüşlerini, bedenini hareketler yoluyla sınavarak geliştirir. Sınıf arkadaşlarının, öğretmenlerinin ve ailesinin kendisine karşı tavır ve tutumları benlik imajı gelişiminde etkilidir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011). Oynanan oyunlarda, yapılan etkinliklerde çocukların bilişsel, sosyal, dil ve motor alanlardaki gelişimlerini sağlarken aynı zamanda çocukların duygusal hem de sosyal olarak gelişimlerine etki etmişlerdir. Çocuğun oyunlarındaki duygusal paylaşımları, gelecekteki toplumun ruh sağlığı açısından esasında çok büyük önem taşımaktadır.

Öğrenme yeteneğini geliştirir. Organizma fizyolojik olarak bir işi yapabilecek hale geldiğinde olgunlaşma gerçekleşmiştir. Çocuk belirli bir olgunluğa geldiği zaman çevresiyle etkileşerek deneyim kazanır. Örneğin çocuğun parmak kasları kendi başına kaşıkla yemek yiyebileceği olgunluğa ulaşırken, büyüklerin kaşığı nasıl tuttuğunu gözler, kaşığı tutmaya ve kaşıkla yemek yemeye çalışır, kaşığı düşürür, yemeği döker. Bu davranışları ile kaşıkla yemek yemeyi öğrenmeye çalışır (Yücel, 2004)

Çocuğun kuramsal derslerde kavramakta zorlandığı bir çok soyut kavramın, oyunla ve çeşitli bedensel aktivitelerle kavranması kolaylaştırılabilir. Örneğin basketbolda veya 100m sürat koşusunda vücudun ağırlık merkezi, hız, zaman, ivme vb. bir çok soyut kavram kendi yaşamından transferlerle daha anlaşılır hale getirilebilir. Bir başka deyişle hareketleriyle öğrendiği somut öğrenme ortamlarında edindiği bazı soyut bilgiyi kullanabileceği alanlara transfer edebilmeleri kolaylaşır. Yine çocuk, saymaya, bölmeye, çıkarma, eklemeye oyun içerisinde ihtiyaç duyarsa ve kullanırsa, bu bilgileri matematik dersinde de öğrenmeye ilgi ve istek duyar (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

Serbest zamanlarını programlama ve değerlendirme özelliği gelişir. Serbest zaman bireyin kendisi ve başkaları için tüm zorluklarından sıyrılarak yeme, içme, çalışma, uyuma, temizlik ve diğer günlük zorunluluklardan kurtulduğu özgürce planlayıp kullanabileceği zamandır. Serbest zamanı değerlendirmenin önemi, bireye yaşama sevinci verir. Kendini geliştirmesini sağlar, iyi bir kişilik gelişimine yardımcı

olur ve çeşitli doyumlar sağlamasına yol açar. Bu doyumlar soysa ve psikolojik açıdan şu şekilde sıralanabilir. Arkadaşlık kurma, macera ve yeni deneyimler edinme isteği, sağlıklı olma, başarılı olma isteği, güzellikleri keşfedip zevk alma, dinlenme, yararlı olduğuna inandığı şeyi yapma, yaratıcılığını kullanma, kendini gerçekleştirme vb .gibi (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

2.1.2. Hareket Eğitimi ve Temel Spor Eğitimi Program Özellikleri

Hareket eğitimi ve temel spor eğitimi programının hedefi her çocuğu fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal kapasitesini en yükseğe çıkarmaktır. İyi bir hareket eğitimi ve temel spor eğitimi programı için Sinir-kas iletişiminde verimlilik sağlamak amacıyla lokomotor, manipulatif ve denge yetenekleri geliştirilir. Fiziksel uygunluk sağlamak için kas kuvvetinin düzeyi, dayanıklılık, solunum kapasitesi, esnekliği, sürat ve çabukluk gelişimi sağlanır. Algısal-motor fonksiyonların gelişimi için bedeni ve fonksiyonlarını tanıyıp ayırt etmeyi, uzayı ve çevresini tanıyıp ayırt etmeyi, yönlerini tanıyıp ayırt etmeyi, zaman birimlerini tanıyıp ayırt etmeyi ve pozisyon algısını geliştirir. Duygusal ve sosyal gelişmede verimlilik sağlamak için akran gruplarıyla etkileşimi ve bireysel özellikleri, başkalarıyla iyi iletişim ve diyalog kurma yeteneği, kişilik özelliği ve yaratıcılık, benlik imajı ile ilgili değerler geliştirilir ve stresle daha kolay başa çıkabilme tutum ve davranışları kazandırılır. Öğrenme yeteneğini arttırmak için, bilimsel, matematik, sosyal ve dil ile ilgili verileri anlayabilme, araştırabilme ve uygulayabilme yetilerini geliştirir. Serbest zamanını iyi kullanması için, temel spor bilgi ve becerileri arttırılarak alışkanlık kazandırma, kendine faydalı ve hoşlanabileceği etkinlikler bulma ve ayırt etme bilgi ve becerisi kazandırılır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

2.1.3. Çocuklarda Hareket Eğitimi (Beden Eğitiminin) İçeriğine İlişkin

Öngörülen Etkinlikler

Hareket v.b aktiviteler her yaştan bireylerde bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel (Hareki, bedensel, Devinimsel, knestetik, psikomotor) gelişimlerine katkı sağlamaktadır.

Bilişsel gelişim doğumdan başlayarak, çevremizdeki dünyayla etkileşimimizi sağlayan ve dünyamızı anlamamıza yarayan bilginin edinilip kullanılmasına, saklanmasına, yorumlanarak yeniden düzenlenmesine, değerlendirilmesine yardım eden, bütün zihinsel süreçleri içine alan bir gelişim alanıdır. Bu gelişimin önemli bir ögesi olan bilgi kazanma yöntemiyle, zihinsel etkinlikler arasında sıkı bir ilişki vardır. Bilişsel gelişim çocuğun gördüğü, duyduğu, dokunduğu tattığı nesnelere hakkında düşüncesini ifade eder. Bu düşüncenin içerdiği konular, etki-tepki ilişkisini olaylardaki ardışıklığı, nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılığı anlamak, objeleri kategorize edebilmek, mantık yürüterek cevaplamayı içerir. Bilişsel gelişimin amacı; soyut şekilde akıl yürütme, varsayımsal durumlar hakkında mantıksal düşünme, kuralları karmaşık ve daha yüksek yapıda örgütlenme olarak görülür (MEB Bilişsel G., 2011).

Duygusal gelişim belirli nesne, olay ya da kişilerin bireyin iç dünyasında uyandırdığı izlenimler olarak tanımlanır. İnsan, hayatı boyunca çevreden gelen uyarıcıların etkisiyle çeşitli duyguları yaşar. Birey sosyal çevre ile etkileşim içindeyken az ya da çok haz ve elem duyguları içindedir. (MEB Duygusal G., 2011).

Sosyal gelişim bireyin sosyal uyarıcılara ve grup yaşantısına, toplumdaki yaptırımlara karşı duyarlı olabilmesi, içinde bulunduğu grupla ya da yaşadığı kültürdeki diğer bireylerle geçinebilmesi onlardan biri gibi davranabilmesidir. Sosyalleşme bireyin toplumun sosyal değerlerini anlamasına; bu sosyal değerler doğrultusunda kendine uygun davranışlarla uymasına, bunları sürekli geliştirerek uygulamasına dayanır. Çocuğun, ailenin sosyal değerlerini algılamaya başlaması, bunları kendine göre eleştirmesi ve davranışa dönüştürmeye çalışması sosyalleşmesinin ilk göstergeleridir. Diğer gelişim alanlarında olduğu gibi, erken çocukluk çağında kazandığı sosyal değerler ve sosyal yaşantılar daha ileri yaşlardaki sosyal gelişimin temelini oluşturur. Sosyal gelişimi destekleyici etkinlikler yoluyla çocuklara kazandırılması amaçlanan beceriler; gelişim düzeyine uygun olarak problemleri nasıl çözebileceğini ve nasıl karar alabileceğini öğrenebilme, diğerlerini ve kendini kabul edebilme ve değerli olduğunu anlayabilme, olumlu benlik algısını geliştirebilmektir. Bağımsız davranabilme ve kendi hareketlerinin, davranışlarının sorumluluğunu taşıyabilme, kendinin ve diğerlerinin duygularını tanıma ve kabul edebilmelidir. Sosyal iletişim becerilerini geliştirebilme,

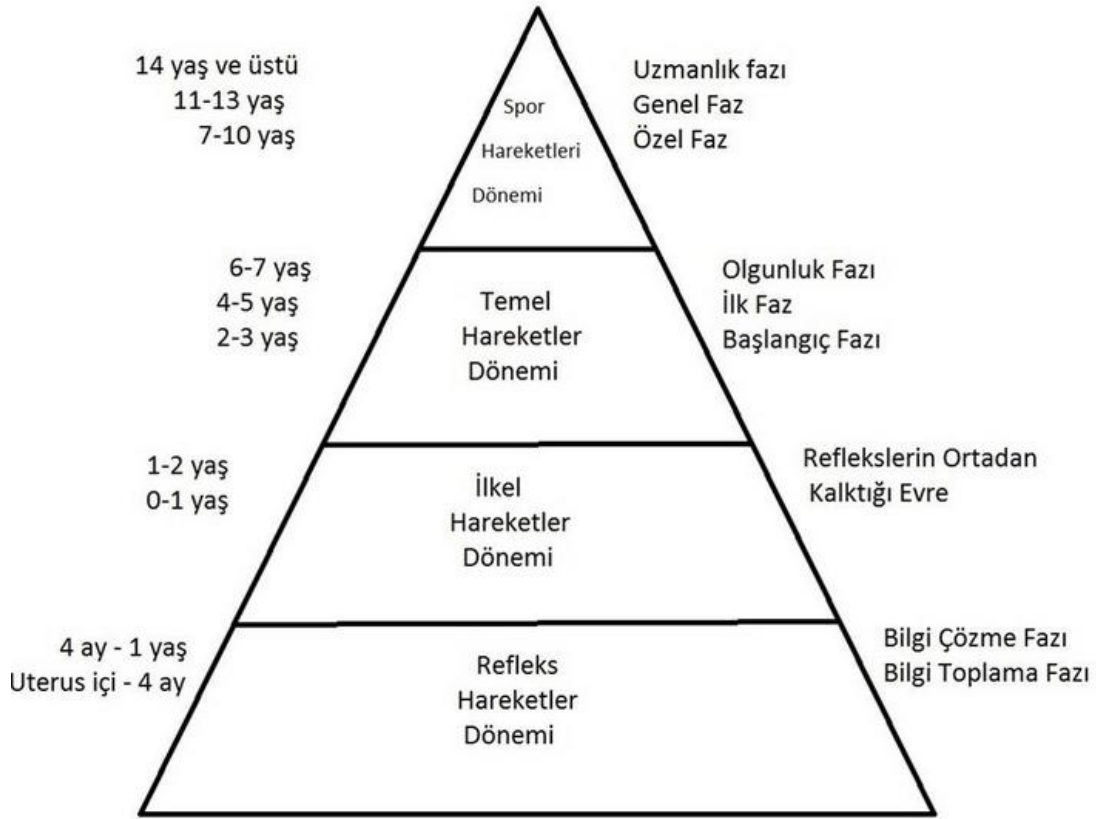
aile içindeki rolünü oynayabilme, kuralların gerekliliğini anlayabilmelidir. Kendi kültürünün geleneklerini fark edebilmelidir. Toplum içinde yaşayan birey olarak kendini kabul edebilmesi, toplum içinde farklı insanların olduğunu ve bunların birtakım hizmetler sağladıklarını anlayabilme, dünyada farklı kültürlerini ve insanların olduğunu fark edebilme, geçmişteki ve şu andaki toplumları öğrenebilme ve geniş bir çerçeve içinde ilişkilerini anlayabilmelidir. Liderlik ve grup ilişkilerini anlayabilme, çevrenin insan yaşamındaki önemini anlama, çevresel problemleri araştırma ve çözümler üretebilme, yeni teknoloji bilgisinin farkına varabilmedir (MEB Sosyal G., 2011).

Psikomotor gelişim; fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın isteme bağlı hareketlilik kazanması olarak tanımlanır. Önceleri refleks olan bu hareketlerin bazıları, refleks olarak ömür boyu devam ederken bazıları da zamanla organların bilinçli olarak kullanılması ile psiko-motor becerilere dönüşür. Nefes alıp vermek ya da göz kırpmak ömür boyu bireyin istemi dışında da olsa devam eden refleksif hareketlerdir. Oysa tek ayak üzerinde sekmek ya da kâğıt kesmek, organların kullanımının bilinçli olması ile yapılan eylemlerdir ve ‘psiko-motor gelişim’ içinde değerlendirilir (MEB Psiko-Motor G., 2011)

Psikomotor gelişimin iki boyutu vardır. Bunlar: Büyük kas ve Küçük kas psiko-motor gelişimdir.

Büyük kas psiko-motor gelişim “kaba psiko-motor becerileri” olarak ifade edilir. Bir bütün olarak vücudun genel hareketlerini ve denge dinamiğini kapsar. Emekleme, ayakta durma, yürüme, koşma, salınım, dönme, yuvarlanma, zıplama, denge gibi hareketler üzerindeki kontrolü anlatmak için kullanılmaktadır Küçük kas psiko-motor gelişim ”ince psiko-motor beceriler” olarak ifade edilir. Eli ve ayağı kullanması ile ilgili becerileri kapsar. Tutma, kavrama, yazma, yırtma, çizme, yapıştırma, kesme gibi beceriler örnek olarak gösterilebilir (MEB Psiko-Motor G. 2011).

Psiko-Motor gelişim yaş durumuna göre değişik dönemlere ayrılmaktadır. Aşağıdaki şekilde piramidal olarak gösterilmektedir.

Şekil 1: Gallahue'nun piramit modeli (Muratlı, 1997)

Refleksif hareketler dönemi: Refleksif hareketler dönemi yaşamın bebeklik sonrası dönemlerde yakalama ve adım atma gibi hareketlerin temelini oluşturan dönemdir.

İlkel Hareketler Dönemi (Bilinçli Hareketlere Geçiş): Bu dönemde, merkez sinir sisteminin gelişmesine paralel olarak önce baş ve gövde, sonra kol ve bacaklar üzerinde kontrol sağlanır. Bu gelişimi yukarıdan aşağı ve içten dışa doğru gelişim ilkesi olarak da açıklamaktadır. Boyun kontrolünün gelişiminden sonra altıncı aydan itibaren destekli oturuş, sekizinci ayda emekleme, dokuzuncu ayda sıralama gibi beceriler kazanılır. Çoğu bebekler birinci yılın sonunda yürümeye başlarlar. Merkezi sinir sisteminin gelişimiyle birlikte kaba motor beceriler için hazırlık tamamdır. Yürüme becerisini, merdiven çıkma ve koşu becerilerinin kazanılması izler (Muratlı, 1997).

Temel hareketler dönemi: Yaşamın ikinci ve yedinci yılları arasındaki süreyi kapsar, temel becerilerin kazanıldığı dönemdir. Bu temel beceriler; denge, koşma, atlama, sıçrama, sekme, yakalama, fırlatma, topa ayakla vurma gibi hareketlerdir. Bu

beceriler tüm çocuklarda bulunan ortak özellikler ve yaşam için gerekli beceriler olduğundan “temel beceriler” olarak adlandırılır. İki yaşından sonra temel beceriler, kaba bir şekilde ortaya çıkmaya başlar. Başlangıç evresi olarak isimlendirilen bu süreçte çocuklar kendi kendilerinin hareket yeteneklerini anlamak ve bunları denemek için çaba gösterirler. Dönemin ikinci aşamasında -ilk evre- çocuğun hareketleri, daha uyumlu ve kontrollü olmaya başlar. Üçüncü aşamasında –olgunlaşma evresi- ise, çocuklar mekanik yönden etkili, uyumlu, kontrollü ve gelişmiş hareket şekillerini sergilerler Çocuk, hareket becerilerini oyun içerisinde geliştirir ve bunları çeşitli şekillerde birleştirerek yeni beceriler ortaya koyar (Muratlı, 1997).

Genel sınıflamada “okul öncesi dönem” olarak da adlandırılan bu dönemde adlandırılan Denge-Yakalama-Atlama-Fırlatma-Koşu-Topa ayakla vurma-Sıçrama ve Sekme becerileridir (Muratlı, 1997).

Spora yönelik hareketler dönemi yedi yaş yukarısını kapsar. İlkokul çocukları yeni beceriler kazanmaktan çok, daha önce kazandıkları temel becerileri daha akıcı ve doğru olarak ortaya koyarlar. Motor gelişimin bu aşaması, temel hareketlerin gelişim aşamasıdır. Bu dönemdeki gelişim hızı, koordinatif (psikomotor) erginliğe ve duygusal etkenlere bağlıdır. Dönem kendi içerisinde üç evreye ayrılır. Bunlar:

Genel geçiş evresi: Yedi sekiz yaşlarına rastlayan dönemdir. Kuvvet, dayanıklılık, reaksiyon zamanı, hareket sürati, denge gibi özelliklerin gelişmesiyle performansın artması beklenir. Değişik hızlarda ip atlama, taş sektirme gibi hareketler bu evrenin tipik geçiş hareketleridir. Önceki dönemin genel özelliği olan hareketi yapmış olmak için yapmaktan çok, doğru ve kontrollü yapabilmek önemli olmaya başlar. Giderek daha karmaşık ve spor türüne özgü hareketler seçilmeye başlanabilir.

Özel hareket becerileri evresi: On yaşındaki kız ve erkek çocuklar hala motor öğrenme yönünden çocukluk döneminin altın dönemini yaşamaktadır. Bu hızlı motor gelişim, boy uzamasının ani artışı (sıçrama şeklindeki) ve vücut propriyoreseptörlerin değişmesine kadar devam eder. Bu evre ortalama olarak 11-13 yaşları arası çocukları kapsar. Bu evrede beceri gelişiminde bireysel farklılıklar ve bir branşa yönelme (isteğe bağlı olarak) ortaya çıkmaya başlar. Yeterlilik düzeyini ve performansını en üst düzeye çıkarma çabasının sonucu stres duygusu, yoğun şekilde yaşanmaya başlanır. Bu

dönemde herhangi bir yönetime bağlı olmadan ya da planlı eğitim olmadan açık beceri formunda çok sayıda (kapsamlı) alıştırmayla yeni birçok hareket öğrenilmiş ve pekiştirilmiş olur.

Aktivite sırasında yorgunluğu ve bitkinliği en alt düzeyde tutmak için, kalp-solunum sistemlerini ve gelişimini sağlayan aktivitelere yeterince yer verilmelidir. Bu arada yüklenme-dinlenme ilişkisi iyi kurulmalıdır, sınıfta veya salonda kız erkek karışık yapılabilen, aktivitelere ve mücadele spor tekniklerini geliştiren eğitsel oyunlara yer verilmelidir. Aşırı yüklenmelerden kaynaklanan yorgunluklar sakatlanmalara neden olabileceğinden dikkatli davranılmalıdır, vücudun hareket mekaniği hakkında bilgiler verilmeli, yorgunluğun nedenleri, beslenmenin boy ve kiloya etkileri açıklanmalıdır, beslenme-hareket etme-enerji harcama-dinlenme kavramları çocuklara iyi kavratılmalı, dengeli bir bedensel ve psikolojik salıgın önemi açıklanmalıdır, kendilerini ölçüp değerlendirebilecekleri aktivitelere yer verilmeli ve gelişmeleri testlerle saptayıp farklılıkları görmeleri sağlanmalıdır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

Spor dalına özgü hareket becerileri evresi: Sporla ilgili motor gelişim dönemlerindeki spor dalına özgü hareket gelişimi evresi spor türüne bağlı olarak değişmekle birlikte, ortalama olarak 14 yaşında başlar ve olgunluk dönemi boyunca da devam eder (Muratlı, 1997).

Yaş grubuna göre çocuklar için bilişsel duygusal ve sosyal gelişim için öngörülen etkinlikler:

4-6 yaş grubu çocuklar için psikomotor gelişim için öngörülen ile ilgili etkinlikler

- 4-5 yaş için büyük kas yetenekleri; tek ayak üzerinde 4-8 saniye durur, değişik yönere koşar, dengede yürür, çift ayak üzerinde on kez sıçrar, 5 cm yükseklikteki ip üzerinden atlar, altı kez geriye sıçrar, top sıçratır ve yakalar, ayak değiştirerek merdiven iner, tek ayak üzerinde beş kere sıçrar.
- Küçük kas hareketleri; resimde ev, adam, ağaç çizebilir. Makasla basit şekiller keser, yapıştırır. 5-6 yaş büyük kas yetenekleri; dengede ileri, geri, yanlara yürür, ip atlar gibi sıçrar.

- Topa yön vererek sıçratır, iki elle top tutar, ip atlar, sopa ile topa vurur, paten kayar, iki tekerlekli bisiklete biner, kızak kayar, tek ayak üzerinde 10 saniye durur, barfıkste 10 saniye asılı bekler.
- Küçük kas hareketleri kalem tutar, büyük harf çizer, bir resmin sınırlarını taşırmadan boyar, kalemtıraş kullanır, resim keser, çekiçle çivi çakar, ismini yazar, koşarken yerden nesne alır, küçük harfleri, bakarak çizebilir (MEB Psiko-Motor G., 2011,

6-8 yaş grubu çocuklar için psikomotor gelişim için öngörülen etkinlikler

- Büyük kas gruplarına hitap eden çeşitli lokomotor hareketlere ihtiyaçları vardır. Bu hareketler kalp ve solunum sistemlerini kuvvetlendirecek ve dayanıklılığı sağlayacaktır. bu organlara hitap eden (koşma, sekme, galop, sıçrama vb.), değişik hareketleri oyun formunda vererek de aynı gelişimler sağlanabilir (bir hedefe atmak-tutmak vb.).
- İyi bir vücut duruşu (postür) kazandırabilmek için uygun bir fiziksel yüklenme yapılmalı fazla ağır yüklenmelerden kaçınılmalı ve uygun aralıklarla dinlendirilmelidirler,
- Vücudunu becerikli kullanabilmesi için birkaç çeşit hareketi içeren hareket örüntülerine (kombinasyonlarına) yer verilmelidir. Örneğin “koş-yürü-sıçra-yön değiştir-tekrar sıçra dur” gibi, her türlü fiziksel aktivitelerden (minimum serbest zamanlarında bile) yararlandırılmalıdır. Ancak aktivitelerin temposu çocuğu aşırı yormamalıdır,
- Locomotor ve manipulatif gibi temel hareketler akıcılık ve istikrar kazanıncaya kadar pekiştirilip tekrar edilmelidir, motor- algılamada verimli ve etkili olabilmeleri ve vücutlarını buldukları çeşitli ortamlarda çok iyi kullanabilmeleri için çok yönlü hareket deneyimleri kazanmaları sağlamalıdır,
- Asılma ve tırmanma gibi hareketleri içeren, çocuğun normalde az kullandığı üst bedeninin gelişmesini sağlayan hareketler programa dahil edilmelidir, en çok

sevilen çeşitli oyunlar (kazanma-kaybetmenin üstünde fazla durulmadan) sıklıkla oynatılmalıdır, oynarken dikkatli olmaları öğretilmelidir.

- Tepki süratini geliştirici hareketlere yer verilmelidir. Müzikli ve ritmik hareketlerden ve tekerlemelerden hoşlandıklarından temel ritm alma ve kullanma yeteneğini geliştirmek için uygun hareket programı hazırlanmalıdır.
- Sportif etkinliklere karşı ilgi bu dönemin sonunda olduğundan temel spor tekniklerini kazandıran hazırlayıcı ön oyunlara yer verilmelidir.
- Bu dönemin sonuna doğru temel hareket becerilerinin tekniğine uygun sergilenebilmesi için, sportif teknik, akıcılık ve form kazanabilmeye yönelik aktivitelere (spora hazırlayıcı eğitsel oyunlarla) devam edilmelidir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

4-6 yaş grubu çocuklar için bilişsel gelişim için öngörülen etkinlikler

- Çocukların 4-5 Yaşta Yapabildikleri Dört seçenekten istenilen rengi seçebilir
- Özellikleri belirtildiğinde iki ve üç boyutlu nesnelere seçebilir,
- Altı rengi isimlendirebilir ve genelleyebilir, sekiz parçalı eşleştirme kartlarını seçip düzenleyip eşleştirebilir.
- Orijinal resim ile aynı resmin gölgesini eşleştirebilir, sayıları ezberleyebilir, 1 den 5'e kadar olan nesnelere dokunarak sayabilir, 5'e kadar sıra dizisi içindeki sayıları seçer ve isimlendirebilir, 5'e kadar olan sayı kümelerini ve sayıları eşleştirebilir, 6 adet bloğu büyüklük sırasına göre dizebilir,
- Nesnelere görmeden dokunarak tanımlayabilir. 6-8 parçalı bir bul yapı tamamlayabilir. Çocukların 5-6 yaşta yapabildikleri; 10-12 kadar ana ve ara renk tanıyabilir, 10-12 kadar resmi eşleştirebilir.
- İki değişik ses arasından, aynı ve farklı olanı seçebilir, görmese bile tanıdığı bazı sesleri tanıyabilir. Dokunarak soğuk, sıcak, ılık nesnelere ayırabilir, görmeden dokunarak kumaşların özelliklerini tanıyarak eşleştirebilir.

- 8 sayısının ardından gelen sayısını ne olduğunu söyleyebilir, 20'ye kadar olan nesnelere sayabilir, dakika belirtmeden saati söyleyebilir.
- 1'den 10'a kadar karışık verilen sayıları sıralayıp sıra içinde eksik olan sayıyı bulabilir, 1'den 10'a kadar sayılarla toplama ve çıkarma işlemi yapabilir.
- Nesnelerin sıra içindeki pozisyonlarını birinci, ikinci, üçüncü gibi isimlendirebilir, para birimlerimizi tanıyabilir, sıra ile haftanın günlerini söyleyebilir anlatılan bir öyküdeki detayları hatırlayabilir, sebep sonuç ilişkilerini kurabilir, telefonunu ve ev adresini söyleyebilir (MEB Bilişsel G., 2011).

6-8 yaş grubu çocuklar için bilişsel gelişim için öngörülen etkinlikler

- Oyunlar yoluyla sosyalleşmeye yönlendirilmeli, ritmik sesleri içeren şarkılı masal oyunları ve tekerlemeleri içeren oyunları bedensel hareketlerle ifade edebilmelerine fırsat vermelidir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

9-12 yaş grubu çocuklar için bilişsel gelişim için öngörülen etkinlikler

- Başka okulların ve ülkelerin sporlarının tanıtılması ve günlük yaşantılarındaki yerinin anlatılması sağlanmalıdır

6-8 yaş grubu çocuklar için sosyal gelişim için öngörülen etkinlikler;

- Oyunlar yoluyla sosyalleşmeye yönlendirilmeli, ritmik sesleri içeren şarkılı masal oyunları ve tekerlemeleri içeren oyunları bedensel hareketlerle ifade edebilmelerine fırsat vermelidir.
- Bilinen oyunların dışında yeni oyunlar öğretilmeli ve her çocuğun başarısı takdir edilmelidir.
- Kız-erkek karışık olarak yapılabilen rontlara yer verilmeli spora hazırlayıcı ön oyunlar oynatılmalıdır.
- Kendilerini ve çevrelerini incitip ve zarar vermeden zor durumlarla başa çıkmayı öğretecek ve sosyalleşmeyi sağlayacak etkinliklere yer verilmelidir.

- Grupla ve takımla yapabilecekleri etkinliklere uygun sıklıkta ve zamanda yavaş yavaş yer verilmelidir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

9-12 yaş grubu çocuklar için sosyal gelişim için öngörülen etkinlikler

- Rekabet etme duygusunu çevresiyle iş birliği içinde ve abartılmadan dengeli bir şekilde geliştirilmelidir.
- Başkalarının kendilerinden farklı olabilecekleri ve onların fikirlerine saygı duyma özelliği geliştirilmelidir, öğretmene yardımcı olmak ve gruba liderlik etmek üzere çeşitli sorumluluklar verilmelidir.
- Karışık oyunlara yer verilmeli, kız-erkek cinsiyet farklılığı tartışılıp sorular yanıtlanmalıdır.
- Kişisel farklılıklar ve farklı değerler göz önünde bulundurularak yarışlar düzenlenmelidir, değişik spor dallarında görevler vererek başarısı düşük olanlara yardım edilmelidir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

4-6 yaş grubu çocuklar için duygusal gelişim için öngörülen etkinlikler

- Bu yaş çocukları duygularını sözel olarak tam ifade edemediklerinden duyguları resimlerine, oyunlarına yansır. Ancak iyi bir rehberlik yapılmadığında bu duygusal iniş ve çıkışlar, yerini kalıcı duygusal problemlere bırakabilirler.
- Erken çocuklukta duygusal gelişim özellikleri olarak kendi duygularını fark eder, bir olay ya da durumu dramatize eder, engellenmeden dolayı ortaya çıkan duygularını yetişkin yardımı ile kabullenir.
- Birçok durumda oluşan kırgınlık, kıskançlık gibi duygularını çok az yetişkin yardımı ile kontrol eder, sosyal ortamlarda nasıl davranacağına düşünerek karar vermeye başlar, kendine sevecen ve şefkatli bir yaklaşımla davranılmasından hoşlanır, güven duyma gereksinimi ön plandadır.
- Kendisi ile ilgili kırgınlık, mutluluk, sevgi gibi duygularını belli eder, duygusal kontrolünü sağlayarak duygularını dışarıya yansıtır, duygusal durumunu ifade etmede dramatik oyunu ve kukla, maske gibi araçları kullanır.

- Hayal ve gerçeği birbirinden ayırt eder, diğer insanların duygularını anlar ve onlara karşı empatik olabilir,
- Sıkıntı içinde olan oyun arkadaşlarını rahatlatır, diğerlerine yardımcı olmanın hazzını yaşar, başarılı bir çalışma ortaya çıkarmaktan keyif alır (MEB, Duygusal G., 2011)

6-8 yaş grubu duygusal gelişim için öngörülen etkinlikler

- Bir insan olarak değerli ve saygıdeğer oldukları hissedecekleri bir ortamı evde olduğu kadar okulda da bulmaları önemlidir.
- Olumlu bir benlik-görüşünün oluşabilmesi için (ben yapabilirim, ben iyiyim) olumlu motivasyon, cesaretlendirmek ve bunu devam ettirmek için evde ve okulda uygun ortamlar hazırlanmalıdır.
- Benlik güveni kazanmaları için sorumluluk duygusunu geliştirici çok çeşitli etkinlikler sunulmalıdır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 2011).

9-12 yaş grubu duygusal gelişim için öngörülen etkinlikler

- Kendisini gösterebileceği ve başarabileceği fiziksel aktivitelerde bulunmalıdır.
- Belli sorumlulukları yerine getirme, plan yapma ve liderlik duygularını yaşamalarına olanaklar sağlanmalıdır.
- Macera ve cesaret geliştiren sporlar programa konularak denetim altında uygulanması sağlanmalıdır (denge aletinde yürüme, kasadan atlama, izcilik, dağ yürüyüşleri vb.), (Çamlıyer ve Çamlıyer , 2011).

2.2. Çocukları Spora Yönlendirmede Rol Oynayan Etmenler

2.2.1. Ailenin Etkisi

Aile tüm toplumlardaki en küçük sosyal kurumdur. Aile bireye kişilik kazandırmak ve toplumun kültürünü özümsetmekten başka psikolojik açıdan güvence temelini de oluşturur. Çocuğun aile dışındaki dünyaya uyum sağlayabilmesinde gereken gücü kazandıran etken aile üyelerinden gördüğü destektir (Keskin, 2006).

Aile sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmeyi sağlayan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirlemektir (Keskin, 2006; Şimşek, 2005). Bebek-aile iletişiminin ilk dönemleri doğal olarak oyun tarzındadır. Bir çocuk, oyun deneyimlerini ve formal oyunu ilk olarak aile içinde görür. Aileler tarafından spora pozitif değer biçme, nesiller arasında spora olan ilgiyi arttırabilir. Bunların dışında, ailelerin spora katılmaları, geçmişte sporla ilgilenmiş olmaları, düzenli olarak televizyonda spor programlarını seyretmeleri çocukların spora olan ilgisini arttırırken spora katılımını da destekleyebilir. Ailenin spor ile ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkidir. Ancak, ailenin bu ilgisi bilinçsiz ise, çocuğu kapasitesinin üzerinde zorlamaya yol açıyorsa ya da mutlaka başarıya koşullanılmış ise yarar yerine zarar getirecektir. Ailelerin çocuklarından fiziksel ve sosyal gelişimlerine uygun olmayan performans beklentileri, çocuğun kendine olan güvenini sarsacaktır. Oysa spor, çocuğun sosyal, fiziksel gelişimine katkıda bulunarak kendine güven kazanmasını sağlamak amacıyla önerilmektedir. Bu sebepten dolayı küçük yaşlarda müsabaka sporlarından uzak durulması gerekir (Şimşek, 2005).

Aileler çocuklarının becerilerini geliştirme, sağlıklarına destek olma, kendi kendini yönetme becerisi kazandırma, sorumluluk sahibi olmasını sağlama ve yaşamda örnek davranışlar sergileyebilme becerisi sağlayabilmeleri beklentisiyle çocuklarını değişik etkinliklere yönlendirmektedirler. Diğer yandan sporu hem çocuklarının bedensel, sosyal ve psikolojik gelişimini sağlayan, hem de ileride belki bir meslek sahibi olabilir umudunu taşıyan bir yaşam tarzı, bir kültür olarak görmektedir. Aile, spor yapan çocuk ve gençlerin daha erken sosyalleşeceğini ve kendini tanıyacağını bilmeli, buna bağlı olarak çocuğunu yönlendirmeli ya da güdülemelidir. Aile, çocuğuna yönlendirme yaparken onu testten geçirmeli, fiziki ve bilişsel yeteneğine göre rehber öğretmenlerden yararlanmalıdır (Yörükoglu, 1983. Keskin, 2006. Pehlivan, 2009).

2.2.2. Akran Grubunun (Arkadaşlarının) Etkisi

Çocuk ve genç için sosyal kabul çok önemlidir. Bu nedenle, birlikte duyan, birlikte davranan yaklaşık aynı yaştaki kişilerden oluşan arkadaş gruplarına girer bu grupların çoğu toplumun kültürü ile bağdaşan, istenen, benimsenen türdeki arkadaşlık gruplarıdır (Küntay, 1991). Arkadaşlık grupları genç üzerinde büyük etkisi olan referans gruplarıdır. Bunlar niteliklerine göre üyeleri için olumlu ya da olumsuz etkileyici çevrelerdir. Spor grupları olumlu etkileyici niteliği olan gruplardır çocuk ve gençler böyle gruplarda enerjisini uyumlu ve yaratıcı bir biçimde kullanabilir. Amaca yönelik ve belli kurallara göre hareket etmeyi öğrenir (Öztürk, 1998).

Okul öncesi dönemde yaşamın ilk yıllarındaki akran ilişkilerinin birçok gelişim alanı üzerinde kısa ve uzun süreli etkilerinin olduğu görülmüştür. Akran ilişkilerinin kalitesi çocuğun sosyal ve duygusal gelişimi için önem taşımaktadır. Zayıf akran ilişkileri psikolojik uyumsuzluğun en önemli belirleyicilerindendir (Gülay, 2009).

Spor ister sağlık, ister boş zamanları değerlendirme, isterse performans amacı ile yapılsın bireyin yaşamını zenginleştirmektedir. Bu zenginlik fiziksel yapıda psikomotorik özelliklerin, kassal gelişimin organ ve sistemlerin gelişimini etkilemektedir. Algı, dikkat hafıza vb. gelişimlerini etkilemektedir (Yurdakul, 2012). Kendine güven duygusunu geliştirmekte ve benlik saygısı artmaktadır. Toplum içinde ve sosyal ortamda kendine bir yer bulmakta sosyal özelliklerini geliştirmektedir. Bu nedenlerden dolayı çeşitli spor aktivitelerine ve gruplarına katılım her yaşta her insana önerilebilmektedir.

2.2.3. Spor Kurumlarının Etkisi:

Sporun yaygınlaştırılması, bir yaşam biçimine dönüştürülüp spor kültürünün oluşturulması, spora yönlendirme, destekleme ve kurumsallaştırılmasında devletin yeri ve önemi çok fazladır.

T.C. Anayasasının 58. Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere

karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır. Madde 59’da devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur.

Bu görev Gençlik ve Spor Bakanlığınınıdır. GSİM ‘in amacı çocuk ve gençlere sporu sevdirecek onları spora yönlendirmek, spor kulüplerine sporcu kaynağı yaratmak ve toplumda sporcu kültürü oluşturmaktır. Bu konuda federasyonlar, gençlik hizmetleri il müdürlükleri, kulüpler, belediyeler, üniversiteler, okullar görev yapar. Çalıştırıcılar da kadrolu, sözleşmeli, hizmet alımı veya fahri antrenörler, sözleşmeli spor uzmanları, beden eğitimi öğretmenleri ve spor liderleri tarafından oluşur (GSİM, 2014).

Beşinci yıllık kalkınma planında beden eğitimi ve sporun yaygınlaştırılması ve amatör sporun teşviki esastır. Kitle sporuna ehemmiyet verilerek ve bunun için gerekli şartlar hazırlanacaktır. Şehir imar planlarının hazırlanmasında spor alanlarına ve yeşil sahalara ağırlık verilecek; mevcut planlarda bu maksatla tahsis edilmiş yerlerden süratle istifade edilmesi için gerekli çalışmalar yapılacak ve uygulanacaktır. Okullarda spor ve spor eğitimine ağırlık verilecek, spor tesisleri süratle tamamlanacak ve yaygınlaştırılacak, iş yerlerinde beden eğitimi yapılması sağlanacaktır. Kalkınma planlarında resmi hedefler açıkça belirlenmesine rağmen, pratikte de hedeflenenlerle uygulananlar arasında çok fazla farkın olduğunu da altını çizmek isterim (Zorba, 2004).

Spor ve içinde bulunduğu kültürün taşıyıcısı olan kurumların başında Spor Kulüpleri’ni anmak gerekir. Bundan sonra daha üstteki ulusal kuruluşlar ve onların bağlı olduğu ulusal, uluslar arası kuruluşlar gelmektedirler. İşlevi, görevi, sorumlulukları bakımından en önemlisi bir sivil toplum örgütü olarak spor kulüpleridir. Bir toplumda sporun çok yönde tanınması, yapılması, spordaki gelişmelerin gerçekleştirilmesi, hatta sağlıklı bir spor eğitimi spor kulüplerinde yapılır. Spor kulüpleri bir toplumdaki sporun kalbidir. Eğer orada aksamalar, çarpıklıklar, bilgisizlikler, ufuksuzluklar, yozlaşmalar varsa, aynı durum o toplumun sporunda da izlenebilir (Erdemli, 2008).

Günümüzde bir çok spor kulübü, kendi başarısı için sporcuları öğüten bir kuruma dönüşmüştür. Sporcu için önemli olan yalnızca bir robot örneğın, çalışması, söylenilenlere olduğu gibi uyması ve başarılı olmasıdır. Sporcu başarı için kendisini zorlarken zarar görürse, bir başka sporcu vardır. Zorlama, bireyin kendisine uygun olmayan yapısıyla bağdaşmayan bir spor yapmaya giriştiğinde de ortaya çıkar. Sporda yaratıcılığı engelleyen önemli nedenlerden biri de spora spor dışı amaçlarla girmektir. Burada spor yapılmaz, spor kullanılır ve istenilen amaca ulaşılınca da spora gereken ilgi gösterilmez. Yeni olan yerine eski yinelenir ve bu da bir süre sonra sporun bırakılmasına yol açar. Sporda yaratıcılığı ayrı deyişle, sporun gerektiği gibi yapılmasını engelleyen hatta diğer nedenlerinde nedeni olan kötü spor eğitimidir. Burada devlet ile spor ilişkisi önemle ortaya çıkar (Erdemli, 2008).

2.2.4. Okulun Etkisi (eğitimin etkisi)

Eğitim kurumlarında, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi aynı zamanda kişiliğın eğitimidir. Başka bir deyişle öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum önünde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi olmalarını sağlar. Beden eğitimi derslerinde kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının genel eğitim içerisinde değerlendirilmesi gerekir (Basoglu, 1995). Genel eğitim kapsamı içerisinde beden eğitimi ve spor, bireyin beden ve zihnen disipline edilmesi, kurallara uyması, çağdaş modern eğitim anlayışında, birey olma, kendini gerçekleştirme sorumluluk bilincine varma ve bu değerlerle yoğrulması genel eğitim ve beden eğitimi ile örtüşmektedir. Gelişmiş ülkelerde genel eğitim programları içerisinde beden eğitimi ders yükünün önemli yeri vardır. Çağdaş eğitim anlayışında genel eğitim, beden eğitimi ve spor ile desteklenmektedir. Yine bu toplumlarda okullarda kazandırılan spor eğitiminin bireylerin sonraki yaşantılarında da devam ettiği gözlemlenmektedir (Tezcan, 1993).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 19/06/2013 tarih ve 56 sayılı kurul kararı ile kabul edilen “Orta Okul Beden Eğitimi ve Spor Dersi (5,6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı” 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren

uygulanmaya başlanılmıştır (MEB,2014). 4+4+4 eğitim yasaının yürürlüğe girmesiyle İlk okullardaki 1, 2, 3. Sınıflar için beden eğitimi dersinin ismi değiştirilerek oyun ve fiziki etkinlikler adını almıştır. Bu ders haftalık 5 ders saatidir. 4. Sınıflarda ders saati 2ye düşmüştür. Bu derse çocukların sınıf öğretmenleri girmektedir. Orta Okul Beden Eğitimi ve Spor Dersi 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) 2 ders saatidir. İlkokul ve ortaokul'un 2013-2014 yılının öğretim programının haftalık ders çizelgesi şekildeki gibidir.

Tablo 1 : İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Orta Okul) Haftalık Ders Çizelgesi (Meb, 2014)

DERSLER		SINIFLAR							
		1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5
	Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5
	Hayat Bilgisi	4	4	3					
	Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
	T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük								2
	Yabancı Dil		2	2	2	4	4	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1
	Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1
	Oyun ve Fizikî Etkinlikler	5	5	5	2				
	Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2
	Teknoloji ve Tasarım							2	2
	Trafik Güvenliği				1				
	Rehberlik ve Kariyer Planlama								1
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2					
ZORUNLU DERS TOPLAMI		26	28	28	30	28	28	29	29
SEÇMELİ DERSLER	Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim (4)				2	2	2	2
		Hız. Muhammed'in Hayatı (4)				2	2	2	2
		Temel Dinî Bilgiler (2)				2	2	2	2
	Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri (1)				2	2		
		Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)				2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)				2	2	2	2
		İletişim ve Sunum Becerileri (1)						2	2
	Yabancı Dil	Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)				2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Bilim Uygulamaları (4)				2	2	2	2
		Matematik Uygulamaları (4)				2	2	2	2
		Çevre ve Bilim (1)						2	2
		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (4)				2	2	2	2
	Sanat ve Spor	Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Müzik (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Drama (2)				2	2		
		Zekâ Oyunları (4)				2	2	2	2
Sosyal Bilimler	Halk Kültürü (1)					2	2		
	Medya Okuryazarlığı (1)						2	2	
	Hukuk ve Adalet (1)					2	2		
	Düşünme Eğitimi (2)						2	2	
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı					8	8	8	8	
SERBEST ETKİNLİKLER		4	2	2					
TOPLAM DERS		30	30	30	30	36	36	37	37

Tablo 1: Yaşam boyu spor eğitim ile yediden yetmiş yediye kadar her yaştaki insanın yaşam kalitesini arttırmak, çocukluk çağından itibaren; doğru beslenme, vücudunu

doğru kullanma doğru değerleri yaşam felsefesi olarak benimseme özelliklerini geliştirmeyi hedefler. Ayrıca sigara alkol gibi zararlı alışkanlıklardan uzak durma, daima aktif yaşam tarzını benimseme, aile ve toplum ile uyum içerisinde olma gibi değerleri de kazandırmaya çalışır. Ailede başlayan bu alışkanlıklar okul çağında gelişir. Bu sebeple sağlıklı yaşam ve egzersiz konusunda; kişilerin ailelerin , eğitimcilerin ve yöneticilerin bilinçli olması çok önemlidir (Zorba, 2004).

Doğru bir spor eğitimi, yüksek başarı sporcusu olmasa da her spor yapan insanın bu büyük kültürü yaşamasında duyabilmesi için önemlidir. Kendini insanlığın bir birey olarak duyulan her eylem ve her kültür yüksek bir kültürdür. Her kültürü zorunlulukla eğitim ister. Çünkü insan kültürle değil, kültüre zorunlu bir varlık olarak doğar. Kültürü öğrenmek, benimsemek, ona kendi yaratıcılığıyla katılmak rast gele bir yaşamayla değil, doğru bir eğitimle olasıdır. Spor eğitimi yalnızca sporcuyu yetiştirmek değildir. Spor eğitimi, içimizdeki spor yapan insanı belirleyip, kımıldatıp, ortaya çıkartmaktadır. O insan günlük yaşamanın insanı değildir. O insan spor kültürüyle dokunmuş olan dünyanın, o st yaşamanın insanıdır. Ayrı deyişle spor bir yüksek yaşamadır. Bazıları oraya rast gele çabalarla ulaşsalar bile genellikle oranın hakkını veremezler. Yolunca bir spor eğitim sporun toplumdaki diğer kurumlarla ilişkisinin de pekiştirtir. Örneğin aile, okul, yönetim, iş alanları gibi toplumun bütününe spor kültürünün sağlıklı yayılımının temel taşları spor eğitimi ile atılır (Erdemli, 2008).

Sağlıklı bir neslin oluşmasında devletin spor politikası ve ekonomik nedenler en belirleyici etkenlerdir. Yetişmiş yöneticilerin spora bakış açısı, sağlıklı yaşam kalitesi konusunda bilinçlilik düzeyi, okul veya iş yeri organizasyonların önemini, kalitesini ve katılım düzeyini belirleyen sebeplerden başlıcalarıdır. Devletin spor politikası aynı zamanda yatırım, yaygın ve örgün eğitimin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Sportif yaşam tarzının toplumda yaygınlaşmasında kitle iletişim araçlarının ve eğitimin rolü şüphesiz çok büyüktür. Toplumun iki, sigara, beslenme, temizlik, sağlık konusunda bilinçlendirilmesi Devletin başlıca görevidir. Yerel yönetimlerin sağlıklı yaşam kalitesini arttırmada yaptırım ve yatırım hizmetlerini sunmaları gerekir. Gelişmiş toplumlarda yerel yönetimlerin bu konuda çok büyük çabalar sarf ettiğini görmek mümkündür. Amerika ve Avustralya gibi ülkelerin yerel yönetim yapıları en belirgin

örneklerdendir. Bu ülkelerdeki düzenli spor yapma alışkanlıklarına baktığımızda %40'lardan daha yukarı olduğunu görürüz. Burada kitle iletişim araçlarından rolünden aile, okul ve yönetici üçgeninden, ülkenin ulusal bir politikası olduğunu görmek mümkündür.

2.2.5. Okul Dışı Etkinlikler

Eğitimin en temel amacının bireyi hayata hazırlamak olduğu düşünüldüğünde okul dışı etkinlik de öğrenci merkezli eğitim yaklaşımı çerçevesinde hayatı görerek ve yaşayarak anlamak açısından son derece önemli bir aktivite olarak ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin, insan-çevre ilişkisinde, çocuğun dış dünyaya ne kadar duyarlı olduğu, ne kadar bilinçli/uslu davrandığı, okul hayatında, ailenin, okulun ve öğretmenlerin çocuğun gelişimine etkisi üzerinde durulması önemli olmakla beraber, sosyal çevreye, dış dünyaya uyumunun daha çok sağlanması da önemlidir (Erentay, 2003)

Haftalık okullarda görülen beden eğitimi ders süresi, genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli değildir. Ders dışı spor çalışmaları yapılırken, daha çok yarışmalara öğrenci hazırlamaya ve okul takımlarını hazırlayıcı faaliyetlere öncelik verilmektedir (Taşmektepligil ve ark., 2006).Okul takımında ve yarışmalarda bulunan öğrenci sayıları kısıtlı olması sebebiyle imkanı olan veliler çeşitli sebeplerden dolayı çocuklarını spor okullarına, kurslara göndermektedirler.

MEB 'lığının ilköğretim ve orta öğretim kurumları sosyal etkinlikler yönetmeliğince okul dışındaki etkinliklere de yer verilmiştir. Bu etkinliklerin amacı;

- İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,

- Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,
- Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,
- Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır (MEB, 2014).

2.2.6. Eğitimcilerin Etkisi

Bu çalışmada “antrenör, öğretmen, beden eğitimi öğretmeni, spor uzmanları, spor öğretmenleri” gibi kavramların tümü çocuğun davranışlarını değiştirip yön veren kişiler olarak bir bütünlük içinde ele alınacaktır. Bu gerekçeyle çalışmamızda bu kavramlar eğitimci kavramıyla eşdeğer olarak ele alınmıştır.

Çok yönlü gelişimde yadsınamaz bir rolü olan beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşmasında elbette öğrenci- okul- öğretmen üçgeninin ve aralarındaki ilişkinin önemi büyüktür. Özellikle beden eğitimi öğretmenlerinin, öğrencilerin motor beceri gelişimlerini sağlama rolleri dışında, çocukların dersi ve hatta sporu sevip yaşam tarzı haline getirmeleri konusunda dolayısıyla toplumun spora bakış açısını oluşturmada önemli bir misyonları olduğu söylenebilir. Bir diğer konu ise, beden eğitimi ders dışı etkinlikler süresince beden eğitimi öğretmenin rolüdür. Ders dışı faaliyetlere yeni başlayan öğrenci, hangi spor dalına uygun yeteneklerinin olduğunu bilemez ve her dalda çalışmalara katılır. Değişik çalışmalar sonucu çocuk, yeteneğine uygun spor dalını seçme imkânına kavuşur. Bu süreçte beden eğitimi öğretmenine düşen görev, gözlem ve

değişik test ve analizlerle öğrencinin yeteneğine uygun spor dalına yönlendirmektir. Ders içi faaliyetlerde olduğu gibi ders dışı etkinliklerde de yine beden eğitimi öğretmeni tüm öğrencileri aktif duruma getirmeli ve bunun için faaliyetler düzenlemelidir (Acar, 2012).

Genel uygulama esasları içerisinde beden eğitimi ve spor öğretmenine sosyal açıdan çok iş düşmektedir. Giyimi ve hareketleriyle öğrencilerine örnek olması, alanında gerekli bilgi ve beceriye sahip olması, temizlik, yarışma ruhu, doğruluk, samimiyet, anlayışlı olma, karşılıklı sevgi ve saygı gibi kriterleri bünyesinde toplamalıdır. Spor öğretmenini değerlendirmeye yönelik yapılan bir ankette spor öğretmenin sempatik, arkadaşça, samimi, anlayışlı ve genç olması istenmiştir (Aybek, 2007).

Çağımızın teknik gelişimi bir yandan yaşamı kolaylaştırırken diğer yandan da yaşamı tehdit eden etmenleri beraberinde getirmektedir. (Uygarlık hastalıkları, obezite, kalp-dolaşım sistemi, yalnızlığa itilme, vs..). Bu noktada spor öğretmenin okullarda ki beden eğitimi dersinin yarımın dünyasına göre insan yetiştirmek ve ona yaşam gücü vermek gibi çift taraflı bir misyon yüklenmiştir. Beden eğitimi öğretmenin ve dersinin esas görevi ilerde spor yapacak biçimde bireyler yetiştirmektir. Hayat boyu spor yapma çok yönlü hareket deneyimlerinin birikimi eğlenme ve serbest zamanın değerlendirilmesi gibi kavramları değerlendiren ve yönlendiren beden eğitimi öğretmenidir (Özmen, 1999).

2.3. Spor ve Hareket Kültürü

Eski yüksek kültür ve ortaçağ sonu dönemlerde beden eğitimi ve spor, o toplumlardaki değerler, örf ve geleneklerle bağlantılı olarak uygulanırdı. Özellikle o çağlarda kilisenin desteği, inanç ve sporda yardım gerektiren eğitime yönelik hareketler ve uygulamalar zorunlu görev olarak kabul edilirdi. Ata binmek, yüzme, ok ya da mızrak atma, tırmanma, güreş, kılıç oyunu, dans vb. aktiviteler kültür ve inanç etkisinde yapılan spor dallarındandır. Sonraki yıllarda Rönesans hareketleri ile oyun ve spor, pedagoji ve eğitim kurumları vasıtasıyla Fransa'da Rousseau, Almanya'da Philantropolar

ve İngiltere 'de Public School'lar tarafından temsil edilen hümanizm ilkeleri esas alınarak yapılmaya başlanmıştır. Bu suretle beden eğitimi, öncelikle pedagojik teori ve sonraki yıllarda da pedagoji alanlarında yapılan uygulamalarla bütünselleştirilmiştir. Bundan dolayı, hümanist literatür eğitiminde yer alan beden eğitimi ve spor, sonraki yıllarda Vives, Komensky, Rabelias, Montaigne, Elyot, Ahsam, Zwingli, Bugenhagen, Locke, Hume, Kant vb. tarafından tüm Avrupa'ya yayılmıştır (Kale, 2002).

Her canlı hareket eder. Hareket canlılığın temel özelliklerindedir. Her canlı türünün gerektirdiği biçimde hareket eder. İnsan dışındaki bütün varlıklar, türleri uyarınca yalnızca yaşamalarına yetecek hareketleri yaparlar. Sportif hareket insanın temel hareketlerine dayanır. Temel hareketler doğaldırlar; insanın doğasına içkindirler. Spor olabilmek için ilkin ve önemle insanın sahip olduğu temel hareketlerden bir ya da bir kaçının tek başına, bir aletle veya bir hayvanla bütünleştirerek yarışmaya ya da salt mücadele olacak biçimde bir oyunun kurallarına uygun duruma getirilmesi gerekmektedir. Sportif hareketin amacı, içinde yer aldığı spor dalına özgü bir zorluğu çözümü, bir soruna verilen yanıttır (Erdemli, 2008).

Spor kültürü: Spor, insan yaşamındaki önemi çağımızda yeniden keşfedilen bir özgün eylem alanıdır. Yapısı, işleyişi, amacı bakımından günlük, zorunlu yaşamın üstünde yer alan özel bir kültürel yapı gösterir. Sporla ortaya çıkan kültür ilkin bir başka kültürde, Beden Kültürü'nde temellenir. Ayrı deyişle spor kültürü, beden kültürünü çok kapsamlı olmayan bir bölümdür (Erdemli, 2008).

İnsan kültür yaratan ve yarattığı kültürle yaşayan ve yarattığı kültürü geliştiren bir varlıktır. Beden kültürü, insanın ilkin yarattığı ve üzerinde en çok durduğu, en önemli kültürdür. Beden kültürü bulunmayan hiçbir insan ya da insan topluluğu yoktur. Spor da beden kültürü içinde doğup gelişmiş özel bir kültür alanıdır. Bu alan spor kültürüdür. Sporun bir oyun ve kendisini aşma, geliştirme denemesi olması bireyin iyi bir insan, iyi bir vatandaş olmasına; diğer insanlarla olumlu ilişkilerde bulunmasına; insanın yapıcı yaratıcı yaşamasına katkıda bulunmaktadır. Sporda her zaman başarılı olamaz, fakat denemiştir ve yeniden deneyecektir. Önemli olan da budur. Başarılı da olsa, başarısız da olsa insanın kendi kararı ve isteği ile girdiği kendi öz çabasında bulunmasıdır

Birey spor eğitimi sayesinde spor üstünde düşünmeyi öğrenir bu da spor kültürünü oluşturur. Spor kültürü birikimine sahip olan birey düzenli spor yapar, nitelikli seyirci olur, spor üzerine konuşur ve yazar. Bu birikimi bilişsel, devinişsel ve duygusal boyutlarıyla canlı tutar (Demirhan,2003)

Spor kültürünün krizi genellikle spora bağımlı olarak ortaya çıkar. Toplumda değişik kurumlardaki bozulmaların, gevşemelerin, aykırı anlayışların, sorunların, çözümsüzlüklerin, krizlerin spora yansması olağandır. Spor toplumsal yaşamının bir yanındır ve ne denli günlük-zorunlu yaşamının üstünde yer alırsanız onunla etkileşimdedir. Fakat doğru bir spor eğitimi bireyin toplumdaki diğer olumsuzluklar karşısında daha dirençli olmasını sağlar. Yine de zaman zaman sporda kriz yaşanır. Sporda krizi doğuran etmenler

- Belli sporlara önem vererek sporda kültürel dengeyi bozmak,
- Sporda yaratıcı tavrın yerine yineleyici tavrın geçmesi,
- Sporun spordan başka amaçlarla ve özellikle çıkar amaçlı yapılması,
- Sporun daha kuşatıcı bir anlayışla olgunlaştırılmaması

bu etmenlerin birlikte düşünülmesi gerekir. Bir tanesinin ortaya çıkması diğerlerinin varlığının da koşuludur (Erdemli, 2008).

Günümüzde spor ilkin “yarışma” sınırlarına çekilmekte, bu daralma daha sonra birkaç spor dalına doğru arttırılmaktadır. Performansın önemli olduğu günümüz spor rekabetinin ne pahasına olursa olsun, önemli olan madalyadır felsefesiyle insanı sadece mekanik olarak değerlendiren spor dünyası sporu ister istemez bütün olarak görmeyecektir. Dolayısıyla sporcu bir robot gibi mekanik, başarı üretip, coşku verecek bir araç gibi görülüyor. Rekor kırmamak da, şampiyon olmasak da, birinci gelmesek de spor yapmak sahip olduğumuz bir hakkı kullanarak onu sahiplenmektir. Onu gerektiği gibi yaptığımızda yaşamımız bir kez daha yetkinleşecek, bir kez daha güzelleşecektir (Erdemli, 2008).

2.3.1. Yaşam Boyu Spor

Türkiye’de “yaşam boyu spor” fikrinin ortaya çıkışı Atatürk ile olmuştur. Atatürk “sosyal açıdan spor hareketlerini düzenlemek ile görevli olanlar Türk çocuklarının spor hayatını yükseltmeyi düşünürken, sadece gösteriş için ve kazanmak emeliyle herhangi bir müsabakada bir spor politikası oluşturamazlar, asıl amaç her yaştaki Türk için beden eğitimi sağlamaktır” demiştir. Her yaştaki Türk için beden eğitiminin sağlanması düşüncesinin, günümüzün “yaşam boyu spor” anlayışının, çok önceleri Atatürk tarafından ifade edilmiş olduğunu göstermektedir (Zorba, 2004).

İnsan bedeni özel yetenekleri olan mükemmel bir varlıktır. Merkezi sinir sistemi yaşam dinamizmini kontrol eder. Kalp, yaşam boyu düzenli olarak vücuda kan pompalar. Sürekli egzersizlerle solunum sindirim, boşaltım ve iskelet kas sistemlerinin istenen düzeyde tutulması sağlanır. Uzun süre hareketsiz kalan insan bedeni hareket yeteneğini kaybeder ve sağlık problemleri doğurabilir (Erkan, 1998).

Her geçen gün düzenli yapılan bedensel egzersizler, sağlık için önemi daha belirginleşmektedir. Egzersizleri; kasların, kemiklerin, eklemlerin, kalp-damar sistemi ve fonksiyonlarının en uygun şekilde çalışmasını sağlamaktadır. Dayanıklılık sporları (uzun mesafe koşuları, bisiklet, uzun mesafe yüzme vb.) yapanlarda kronik arter hastalığı hipertansiyon ve şeker hastalığı daha az görülür. Egzersiz; yüksek tansiyon, şeker hastalığı, aşırı kilo, kolesterol ve hareketsizlik gibi risk faktörlerini önler. Zihin açıklığı ve ruhsal dengeyi korur, enerji seviyesini geliştirir. Stresi, kalp hastalıklarını, kanseri önler. Kemik ve kas sağlığını destekler. Kan basıncını düşürür ve vücutta oluşan toksinlerin dışarı atılmasına yardımcı olur (Akgün, 1986).

Bu sonuçlar doğrultusunda başarı birçok etmenin uyumunu gerektirmektedir. Bu nedenle spor adına yapılan eylem, performans denemelerinden ziyade sağlığımız için çocuklarımıza düzenli olarak spor yapma alışkanlığı kazandırmak çok daha önemlidir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada elde edilen verilerle çıkarımsal sonuçlara ulaşılması amacıyla niceliksel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ulaşılan literatür ışığında kavramsal temeller oluşturulmuş, bu çalışmanın yapılmasının önemi vurgulanmış ve elde edilen bulgulara dayalı olarak mümkün olan sade ve anlaşılır dille raporlaştırılmaya çalışılmış ve araştırma sonuçlandırılmıştır. Bulguların toplanmasında Manisa il merkezinde spor okullarına çocuklarını gönderen ailelerin beklentilerini ölçmek amacıyla oluşturulmuş kişisel bilgi formu ve anketten yararlanılmıştır. Bu araştırma sürecinde Manisa ilinde toplam 3214 çocuk spor okullarına gitmekteydi. Toplam 500 anket formu dağıtılmış %70'i (350 adet) geri dönmüştür. Geri dönenlerin içinden 50 anket içerik eksik bilgiler olması ve yaş grubunun uygun olmaması sebebiyle değerlendirmeye alınmayarak çıkarılmış böylece değerlendirilen anket oranı %60 (300 adet) olmuştur.

3.2. Araştırma Deseni

Çocuklarını spor okullarına gönderen ailelerin beklentilerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, mevcut durumun belirlenmesi niteliğindedir. Araştırmada geçmişten günümüze dek var olan bir uygulama durumunu var olduğu haliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı olan (Özmen, 2000) "genel tarama modeli" kullanılmıştır. Genel tarama modeline uygun olarak hazırlanan anket ile var olan duruma ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Araştırma örneklemini çocuklarını spor okullarında eğitime gönderip orada bulunan velilerden "olasılığa dayalı olmayan kolayda örnekleme yöntemi" (Altuntaş ve ark, 2004) kullanılarak seçilmiştir. Veliler bilgilendirip çalışmaya katılımında gönüllü olmaları sağlandıktan sonra anket formlarını doldurmaları istenmiştir.

3.3. Evren ve örneklem

3.3.1. Araştırmanın evreni

Bu araştırmanın evrenini, Manisa il merkezinde çeşitli spor dallarında spor okullarına katılan Gençlik Spor İl Merkezi kapsamında 1089, CBÜ Besyo'da açılan

kurslarda 385, Manisa belediyesine bağlı kulüplere çocuğunu gönderen 1740, toplam 3214 çocuğun anne-babalarından oluşmaktadır.

3.3.2. Araştırmanın örneklemi

Araştırmanın örneklemini, Manisa il merkezinde bulunan; Gençlik Spor İl Merkezi, CBÜ-BESYO ve Manisa belediyesi kulüpleri kapsamında açılan spor okullarında çeşitli spor dallarına çocuklarını getirip götürülen ve araştırma uygulandığı sırada orada bulunan 300 anne-baba temsil etmektedir. Babaların yaş ortalaması 40.40'dır (± 5.398). Yaş olarak en genç baba 29 en yaşlı baba ise 60 yaşındadır. Annelerin yaş ortalaması 36.57'dir (± 4.809). En genç anne 27 en yaşlı anne ise 55 yaşındadır. Araştırmamız 4 ila 12 yaş grubu çocuklarına uygulanmıştır ve çocukların yaş ortalaması 8.85'dir (± 2.140). Örneklemin özellikleri tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 2: Çocuklarını Spor Okullarına Gönderen Ailelerin Demografik Bilgilerinin Dağılımları

Çocuğun Velisi		f	%	Çocuğun Cinsiyeti		f	%
	Annesiyim	172	57.3		Kadın	106	35.3
Babasıyım	128	42.7	Erkek	194	65.7		
Toplam	300	100	Toplam	300	100		
Babanın Yaşı	29-35yaş	54	18	Annenin Yaşı	27-35yaş	142	47.3
	36-40yaş	122	40.7		36-40yaş	103	34.3
	41-45yaş	74	24.7		41-55yaş	55	18.3
	45-60yaş	50	16.7		Toplam	300	100
	Toplam	300	100				
Babanın Mesleği	İşçi	81	27	Annenin Mesleği	İşçi	23	7.7
	Memur	114	38		Memur	85	28.3
	Serbest Meslek	83	27.7		Serbest Meslek	15	5
	Emekli	16	5.3		Emekli	7	2.3
	İşsiz	6	2		Ev Hanımı	170	56.7
	Toplam	300	100		Toplam	300	100
Babanın Eğitim Durumu	İlköğretim	54	18	Annenin Eğitim Durumu	İlköğretim	68	22.7
	Ortaöğretim	96	32		Ortaöğretim	111	37
	Üniversite	129	43		Üniversite	112	37.3
	Lisansüstü	21	7		Lisansüstü	9	3
	Toplam	300	100		Toplam	300	100
Ailenin Gelir Durumu	700TL ve altı	86	28.6	Çocuğun Yaşı	Okul Öncesi 4,5,6 yaş	54	18
	701-1200TL	44	14.7		İlk Çocukluk 7,8,9 yaş	107	35.7
	1201-1700TL	57	19		Son Çocukluk 10,11,12 yaş	139	46.3
	1701-2200TL	113	37.7				
	Toplam	300	100		Toplam	300	100

Tablo2’de görüldüğü gibi ankete katılan velilerin %57 .3’ü anne, %42 .7’si babadır. Spor okuluna göndermiş oldukları çocukların %35 .3’ü kadın, %65 .7’si erkektir. 36–40 yaş aralığında bulunan babaların oranı %40 .7, 41-45yaş aralığında bulunan babalar %24 .7, 29–35 yaş aralığında bulunan babalar %18 ’ni oluşturmaktadır. 27–35 yaş aralığında bulunan anneler 47 .3, 36–40 yaş aralığında bulunan anneler %34 .3, 41–55 yaş aralığında bulunan anneler ise %18 .3’nü oluşturmaktadır. Çalışmada bulunan babaların %38 ’i memur, %27.7si serbest meslekle, %27 si işçidir. Annelerin %56.7si ev hanımı, %28 .3’ü memur %7 .7 si işçidir. Eğitim durumuna bakıldığında babaların %43’ü üniversite, %32 ortaöğretim %17 ’i ilköğretim mezunudur. Annelerin %37 .3’ü üniversite mezunu, %37 ’i ortaöğretim, %21 ’i ilköğretim mezunudur. Araştırmada spor okuluna gelen çocukların %35 .3 kadın, %65.7i erkekten oluşmaktadır. 4–6 yaşında %18 . 7–9 yaşında %35 .7, 10–12 yaşında %46 .3 çocuk bulunmaktadır. Ailenin gelir durumuna bakıldığında %37.7si 1701-2200TL, %28.6’sı 700TL ve altı, %19 ’i 1201-1700TL dir.

3.4. Verilerin Toplama Aracı

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla, yapılan araştırmaya temel oluşturmak üzere spora yönlendirme üzerine yayınlanmış çeşitli kitap, makale ve araştırmalar incelenmiş, doğrudan ailelerden görüşler alınmıştır.

Çalışmada belirlenen amaç ve buna bağlı sınanan hipotezler doğrultusunda uygun olduğu düşünülen araçlar olarak

1. Kişisel Bilgi Formu
2. Anket formu kullanılmıştır.

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu (KBF)

Araştırmacı tarafından bağımsız değişkenlerin elde edilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Kişisel Bilgi Formu anne babaların ve çocuklarının yaşı, çocuklarının cinsiyeti, anne babaların meslekleri, eğitim durumları, gelir düzeyleri ve spor geçmişleri yer almaktadır.

3.4.2. Anket Formu

4-12 yaşındaki çocuklarını spor okullarına getirip götüreren ailelere uygulanan anketimiz toplamda 8 sorudan oluşmaktadır. Ankette benzer bir çalışma yapan Şimşek (2005)'in bazı sorularına da yer verilmiştir.

İnsanlara soru sorarak, çok sayıda konuda bilgi edinmek mümkündür. Hatta bazı durumlarda, sistematik gözlem yoluyla ulaşılamayacak veriler, soru cevap süreci ile toplanabilir. Ancak anket, basit bir bilgi toplama süreci değildir. Elde edilen verilerin doğruluğu, büyük ölçüde kullanılan yöntemlere bağlıdır. Bu yöntemler potansiyel hata kaynaklarından bağımsız oldukları ölçüde, anket sonuçlarının doğruluğu artacaktır. Anket araştırmasını değersiz kılan hata kaynakları; kapsam, örnekleme, ölçüm ve cevaplama hatasıdır (Baş, 2006).

Kapsam Hatası: örneklemin seçildiği liste ya da çevre, araştırmacının ilgilendiği kitlenin tüm üyelerini içermediği zaman oluşur.

Örnekleme Hatası: Etkisi azaltılabilir ama hiçbir zaman tam olarak ortadan kaldırılamayacak bir hata türüdür. Hedef kitlesi herkes ankete dahil edilmediği sürece örnekleme hatası kaçınılmazdır.

Ölçüm Hatası: Verilerin toplama anında gerçekleşen hata türüdür. Anket soruları, anket yöntemi, anketör ve anketin uygulandığı kişilerden kaynaklanabilir.

Cevaplamama hatası: Örnekleme dahil olan kişilerden anketi cevaplayan ve cevaplamayanlar arasında, ankete konu olan özellikler açısından farklılıklar bulunmasından veya örnekleme dahil olan kişilerin önemli bir kısmı ile görüşülememesi (Baş, 2006)

Araştırmamız anket hataları dikkate alınarak uygulanmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra anket sorularının güvenilirliği için faktör analizi yapılmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Araştırma için gereken veriler araştırmaya gönüllü olarak katılan çocuğunu spor okullarına gönderen ailelerin demografik özellikleri ve ailelerin beklentilerini ölçmek için hazırlanan anket katılımcılara uygulanmıştır.

Araştırmacı Manisa il merkezinde Manisa belediyesinin, CBÜ'nin BESYO ve GSGM açmış olduğu spor okullarına giderek orada bulunan velilere gerekli açıklamalar yaparak çalışmaya katkı sağlamak isteyenlere gönüllü olduklarına ilişkin formları doldurtmuştur. Ardından veri toplama araçları dağıtılmış doldurulması için velilere gerekli süre verilmiştir. Bu işlem yaklaşık 40 dakika sürmüştür.

3.6. Geçerlilik- Güvenirlilik

Araştırmamızda yer alan anketin güvenilirlik analizi sonucu Alpha değeri .85 bulunmuştur. Yapılan faktör analizi sonucunda elenmesi gereken herhangi bir maddeye rastlanmamıştır. Tüm maddeler kullanılabilir olarak bulunmuştur. Üç faktör tespit edilmiştir ancak tek faktörde toplanması uygun görüşü hakim olduğundan tek faktör olarak toplanması kabul edilmiştir. Bu noktada anketin güvenilir olduğu söylenebilir. Anket formu soruları çoktan seçmeli biçimde düzenlenmiştir.

3.7. Etik Konular

- Araştırmanın etik uygunluğu Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (bkz. Ek 2)
- “Gönüllü Olur Formu” aileler tarafından gönüllü olarak doldurulmuştur (bkz. Ek 3). Tüm denekler (n=300) KBF ve anket uygulanmadan önce gönüllü olarak katıldıklarını bildirmişlerdir. Gönüllü olmayanlar çalışmaya alınmamıştır.

3.8. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin istatistiksel çözümlenmesinde istatistiksel programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik kullanılarak ve tablolar oluşturularak yorumlanmıştır. Tip 1 hata %5 olarak kabul edilmiştir.

Bu çalışmada bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki çapraz tablo (ki kare) ile incelenmiştir. Araştırmamızda normal dağılım gösteren iki bağımsız grup ortalamalarının farkı Independent T Test ve Mann Witney U Test kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen ikiden çok bağımsız grup arasındaki ortalamaların farkı ise Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. İki grup arasındaki ilişkinin incelenmesi için Pearson Corelation Testi araştırmamızda kullanılmıştır.

Korelasyon (ilişki) katsayıları değişkenler arasındaki ilişkinin derecesi ya da kuvveti hakkında bilgi veren ölçülerdir. Pearson korelasyon katsayısı, ölçümle belirtilen iki değişken arasındaki doğrusal ilişkinin kuvveti ve yönü hakkında bilgi verir. -1 ile +1 arasında değişir ($-1 \leq r \leq 1$). Her iki yönde 0'a yaklaşırken ilişkinin kuvveti azalır 1'e yaklaşırken kuvveti artar

Tablo 3: Korelasyon (İlişki) Katsayı Değerlerini Nitelendirme (Alpar, 2010)

r 'nin Değeri	Nitelendirme
0.00-0.19	İlişki yok ya da önemsenmeyecek düzeyde düşük ilişki
0.20-0.39	Zayıf (düşük) ilişki
0.40-0.69	Orta düzeyde ilişki
0.70-0.89	Kuvvetli (yüksek) ilişki
0.90-1.00	Çok kuvvetli ilişki

4. BULGULAR

Tablo 4: Ailenin Spor Geçmişi ve Çocuğun Katıldığı Etkinlik Kategorisine Göre Dağılımı

Ailenin spor geçmişi		Çocuğunu Gönderdiği Etkinlik Kategorisi			
		Bireysel spor	Takım Sporuna gönderen	2 veya daha fazla spor	Toplam
Spor yapmadım	n	105	61	28	194
	%	54.1	31.4	14.4	100
	%	62.5	67.8	66.7	64.7
Bireysel Spor	n	10	9	3	22
	%	45.5	40.9	13.6	100
	%	6	10	7.1	7.3
Takım sporu	n	37	11	7	55
	%	67.3	20	12.7	100
	%	22	12.2	16.7	18.3
2 veya Daha Fazla Spor Branşı Yaptım	n	16	9	4	29
	%	55.2	31	13.8	100
	%	9.5	10	9.5	9.7
Toplam	n	168	90	42	300
	%	56	30.0	14	100
	%	100	100	100	100

$$\chi^2=4.754$$

$$sd=6$$

$$p=.576$$

Tablo 4'te ailelerin %64.7 sinin spor geçmişinin olmadığı %18.3'nün takım sporunu yaptığı görülmektedir. Çocukların katıldığı mevcut spor etkinliği bireysel spor branşlarından birini yapanlar %56.00, takım sporu ile ilgilenenler %30, iki veya daha fazla spor branşı yapan çocuklar ise %14'ünü oluşturmaktadır. Ailelerin spor geçmişiyle çocuklarını göndermiş oldukları spor etkinlik arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır (p=.576).

Tablo 5: Çocukların Spor Okuluna Katılımının Yıl Olarak Dağılımı

SORU	YANIT	n	%
Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı	İlk defa katılanlar	154	51.3
	2 yıldır katılanlar	84	28
	Her yıl katılanlar	62	20.7
	Toplam	300	100

Tablo 5’te görüldüğü gibi çocuklarını spor okullarına “İlk defa” gönderenlerin oranı %51.3, “2 yıldır” cevabını veren %28.0, “her yıl” cevabını veren %20.7dir.

Tablo 6: Babanın Eğitim Düzeyi ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısına Göre Dağılımı

Babanın eğitim durumu		Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı			
		İlk defa	2 yıl	Her yıl katılır	Toplam
İlköğretim	n	36	12	6	54
	%	66.7	22.2	11.1	100
	%	23.4	14.3	9.7	18
Ortaöğretim	n	48	24	24	96
	%	50	25	25	100
	%	31.2	28.6	38.7	32
Üniversite	n	57	43	29	129
	%	44.2	33.3	22.5	100
	%	37	51.2	46.8	43
Lisansüstü	n	13	5	3	21
	%	61.9	23.8	14.3	100
	%	8.4	6	4.8	7
Toplam	n	154	84	62	300
	%	51.3	28.0	20.7	100
	%	100	100	100	100

Tablo 6’da göre babaların %43.0’ü üniversite , %32.0’si ortaöğretim, %18’i ilköğretim ve %7’si lisansüstü mezundur. İlköğretim mezunu babaların 66.7’si ilk defa bu sene, %22.2’si iki yıl, %11.1’i her yıl, ortaöğretim mezunu babaların %50’si ilk defa bu sene, %25’i iki yıl, %25’i her yıl, üniversite mezunu babaların %44.2’si ilk defa bu sene, %33.3’ü iki yıl, %22.5’i her yıl, lisans üstü mezunu babaların 61.9’u ilk defa bu sene,

%23.8'i iki yıl, %14.3'ü her yıl çocuklarını spor okuluna göndermiştir. İlk defa bu sene çocuklarını spor okullarına gönderen babaların %23.4'ü ilköğretim, %31.4'ü ortaöğretim, %37'si üniversite, %8.4'ü lisans üstü, iki yıl çocuklarını spor okullarına gönderen babaların %14.32'ü ilköğretim, 28.6'sı ortaöğretim, 51.2'si üniversite, %6'sı lisans üstü, her yıl çocuklarını spor okullarına gönderen babaların %9.7'si ilköğretim, %38.7'si ortaöğretim, 46.8'i üniversite, %4.8'i lisans üstü mezunudur.

Tablo 7: Çocuğun Yaşının ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısının Babanın Eğitim Düzeyine Göre Karşılaştırılması, Krussal Wallis Test Sonucu

	Babanın eğitim düzeyi	n	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı fark
Çocuğun yaşı	İlköğretim (1)	54	190.08	3	45.841	.00	1-3, 1-4, 2-3, 2-4,
	Ortaöğretim (2)	96	176.49				
	Üniversite (3)	129	118.91				
	Lisansüstü (4)	21	123.98				
	Toplam	300					
Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı	İlköğretim (1)	54	125.28	3	8.800	.032	2-1, 3-1
	Ortaöğretim (2)	96	155.25				
	Üniversite (3)	129	160.33				
	Lisansüstü (4)	21	133.26				
	Toplam	300					

$p < 0.05$

Tablo 7'e göre babanın eğitim düzeyi ile çocukların yaşı ve çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0.05$). Çocuğun yaşı açısından ilköğretim mezunu baba ile hem üniversite hem de lisans üstü mezunu babalar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Orta öğretim mezunu baba ile üniversite ve lisans üstü mezunu babalar arasında çocuğun yaşı açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Çocuğun spor okuluna katıldığı yıl sayısı açısından İlköğretim mezunu baba ile hem orta öğretim hem de üniversite mezunu babalar arasında anlamlı bir fark vardır ($p < 0.05$).

Tablo 8: Annenin Eğitim Düzeyi ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısına Göre Dağılımı

Annenin eğitim durumu		Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı			
		İlk defa	2 yıl	Her yıl katılır	Toplam
İlköğretim	n	38	20	10	68
	%	55.9	29.4	14.7	100
	%	24.7	23.8	16.1	22.7
Ortaöğretim	n	62	23	26	111
	%	55.9	20.7	23.4	100
	%	40.3	27.4	41.9	37
Üniversite	n	49	39	24	112
	%	43.8	34.8	21.4	100
	%	31.8	46.4	38.7	37.3
Lisans üstü	n	5	2	2	9
	%	55.6	22.2	22.2	100
	%	3.2	2.4	3.2	3
Toplam	n	154	84	62	300
	%	51.3	28	20.7	100
	%	100	100	100	100

Tablo 8 'e göre annelerin %37.3'ü üniversite , %37'si ortaöğretim, %22.7'si ilköğretim ve %3'ü lisansüstü mezunudur. İlköğretim mezunu annelerin 55.9'u ilk defa bu sene, %29.4'ü iki yıl, %14.7'si her yıl, ortaöğretim mezunu annelerin %55.9'u ilk defa bu sene, %20.7'si iki yıl, %23.4'ü her yıl, üniversite mezunu annelerin %43.8'i ilk defa bu sene, %34.8'i iki yıl, %21.4'ü her yıl, lisans üstü mezunu annelerin 55.6'sı ilk defa bu sene, %22.2'i iki yıl, %22.2'si her yıl çocuklarını spor okuluna göndermiştir. İlk defa bu sene çocuklarını spor okullarına gönderen annelerin %24.7'si ilköğretim, %40.3'ü ortaöğretim, %31.8'i üniversite, %3.2'si lisans üstü, iki yıl çocuklarını spor okullarına gönderen annelerin %23.8'i ilköğretim, 27.4'ü ortaöğretim, 46.4'ü üniversite, %2.4'ü lisans üstü, her yıl çocuklarını spor okullarına gönderen annelerin %16.1'i ilköğretim, %41.9'u ortaöğretim, 38.7'si üniversite, %3.2'si lisans üstü mezunudur.

Tablo 9: Annenin Eğitim Düzeyine Göre Çocuğun Yaşı ve Çocukların Spor Okuluna Katıldığı Yıl Sayısının Karşılaştırılması, Krussal Wallis Test Sonucu

	Annenin eğitimi	n	Sıra ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı fark
Çocuğun yaşı	İlköğretim (1)	68	186.47	3	41.528	.00	1-3, 1-4, 2-3
	Ortaöğretim (2)	111	166.55				
	Üniversite (3)	112	114.69				
	Lisans üstü (4)	9	126.39				
	Toplam	300					
Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı	İlköğretim (1)	68	140,74	3	2,894	.408	
	Ortaöğretim (2)	111	147,13				
	Üniversite (3)	112	160,08				
	Lisans üstü (4)	9	146,61				
	Toplam	300					

$p < 0.05$

Tablo 9'a göre annenin eğitim düzeyi ile çocuğun yaşı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$). Çocuğun yaşı açısından ilköğretim mezunu anne ile hem üniversite hem de lisans üstü mezunu anne arasında anlamlı bir fark vardır ($p < 0.05$). Orta öğretim mezunu anne ile lisans mezunu anne arasında anlamlı bir fark vardır ($p < 0.05$). Çocuğun spor okuluna katıldığı yıl sayısı açısından annelerin eğitim düzeyi arasında anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Tablo 10: Velilerin, Çocuklarından Gelecekteki Sportif Etkinliklere Katılma Düzeyindeki Beklentilerinin Dağılımı

Çocuklardan beklenen sportif etkinliklere katılma düzeyi		Okul Takımında oynamalı	Kulüplerde oynamalı	Bireysel Spor olarak ilgilenmeli	Serbest Zamanlarını Değerlendirmeli	Profesyonel düzeyde oynamalı	Toplam
Anne	n	10	32	15	34	81	172
	%	5.8	18.6	8.7	19.8	47.1	100
Baba	n	5	28	8	24	63	128
	%	3.9	21.9	6.3	18.8	49.2	100
Toplam	n	15	60	23	58	144	300
	%	5	20	7.7	19.3	48	100

$$\chi^2=1.619$$

$$sd=4$$

$$p=.805$$

Tablo 10'a göre "ailelerin çocuklarından gelecekteki sportif etkinliklere katılma düzeyi" sorulduğunda %48.0'i "profesyonel düzey", %20.0'si "kulüp takımında" ve %19.3'ü "serbest zaman değerlendirme" olarak yanıt alınmıştır. Annelerin %47.1'i profesyonel düzeyde, %19.8'i çocuğun serbest zamanını değerlendirmesini, %18.6'sı kulüp takımında oynamasını beklemektedirler. Babaların %49.2'i profesyonel düzeyde, %21.9'u takım sporlarında oynamasını, %18.8'i çocuğun serbest zamanı değerlendirmesini beklemektedirler. Ailenin çocuğun spor etkinliğine katılma düzeyleri arasında ilişkiyi ortaya koymaktadır (p=.805).

Tablo 11: Oturulan Çevrede Kullanılan Sportif Alanlara İlişkin Aile Görüşlerinin Dağılımı

SORULAR	YANITLAR	n	%
Oturduğunuz çevrede açık sportif alan olarak çocuğun oynayabileceği yerler:	Okul Bahçesi	142	47.3
	Açık Spor Sahası	50	16.7
	Spor Kompleksi	26	8.7
	Spor sahası yok	82	27.3

Tablo 11'e göre ailelerin %47.3'ü okul bahçesi, %27.3'ü çevrelerinde spor sahasının olmadığını ve %16.7'si açık spor sahasının olduğunu belirtmektedirler.

Tablo 12: Velilerin Çocuklarının Sportif Etkinliklere Katılım Sürecindeki Dikkat Edilen Önceliklerin Oranları

SORULAR	YANITLAR	n	%
Seçeneklerin önem sırasına göre sıralanması	1. Çalıştırmaların eğitilmiş kişiler olması	150	50
	2. Spor tesisinin güvenilirliği	98	32.66
	3. Spor tesisinin temizliği	34	11.33
	4. Nitelikli ve uygun oyun malzemelerinin sağlanması	14	4.66
	5. Katıldığı gruptaki diğer çocuklar	4	1.33
	Toplam	300	100

Tablo 12'e göre Araştırmamıza katılan ailelerin önemli gördükleri sıraya göre frekans dağılımında 1. Sırada (%50) "Çalıştırmaların eğitilmiş kişiler olması" 2. Sırada (%32.66) "Spor tesisinin güvenilirliğini", 3. Sırada (%11.33) "Spor tesisinin temizliğini" vurgulamaktadırlar.

Tablo 13: Velilerin Aktiviteye Yeni Başlayan Çocuklarda Eğitimcilerce Uygulamasını Beklediği Kriterlerin Dağılımı

SEÇENEKLER	DEĞERLENDİRME	n	%
a. Sağlık Kontrolü Yapılmalı	Kesinlikle Katılıyorum	250	83.3
	Katılıyorum	42	14
	Katılmıyorum	8	2.7
	Toplam	300	100
b. Yetenek Seçimi Yapılmalı	Kesinlikle Katılıyorum	179	59.7
	Katılıyorum	90	30
	Kararsızım	14	4.7
	Katılmıyorum	13	4.3
	Kesinlikle Katılmıyorum	4	1.3
Toplam	300	100	
c. Çocuğun Spor Branşına Olan İlgisini Belirlemeli	Kesinlikle Katılıyorum	194	64.7
	Katılıyorum	91	30.3
	Kararsızım	6	2
	Katılmıyorum	9	3
	Toplam	300	100

Tablo 13'e göre "Sağlık kontrolü yapılmalı" seçeneğine %83.3' nün kesinlikle katılıyorum, %14.0 katılıyorum seçeneğini işaretleyerek cevaplanmıştır. "Yetenek seçimi yapılmalı" seçeneğine verilen cevaplar %59.7 si kesinlikle katılıyorum,%30.0'ı katılıyorum, %4.7'si kararsız, 4,3'ü katılmıyorum, 1.3'ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevaplandırılmıştır. "Çocuğun spor branşına olan ilgisini belirlenmeli" %64.7si kesinlikle katılıyorum, %30.3'ü katılıyorum seçeneği işaretlemiştir.

Tablo 14: Antrenörde Olması Gereken Özelliklere İlişkin Veli Görüşlerinin Dağılımı

SORULAR		YANITLAR	N	%
a.	Çocukların Yeteneklerini Geliştirmesi Konusunda Gayretli Olmalı	Kesinlikle Katılıyorum	249	83
		Katılıyorum	48	16
		Katılmıyorum	3	1
		Toplam	300	100
b.	Alanında Uzmanlık Eğitimi Almış Olması	Kesinlikle Katılıyorum	235	78.3
		Katılıyorum	53	17.7
		Kararsızım	5	1.7
		Katılmıyorum	7	2.3
		Toplam	300	100
c.	Antrenörlük alanında bilgilerini yenileme konusunda gayretli olmalı	Kesinlikle Katılıyorum	212	70.7
		Katılıyorum	73	24.3
		Kararsızım	4	1.3
		Katılmıyorum	11	3.7
		Toplam	300	100
d.	Çocukları sevmesi	Kesinlikle Katılıyorum	254	85
		Katılıyorum	46	15
		Toplam	300	100
e.	Veli, okul aile ilişkisine önem vermesi	Kesinlikle Katılıyorum	210	70
		Katılıyorum	78	26
		Kararsızım	5	1.7
		Katılmıyorum	5	1.7
		Kesinlikle Katılmıyorum	2	0.6
		Toplam	300	100
f.	Çocukların duygu ve düşüncelerini kabullenebilmelidir	Kesinlikle Katılıyorum	208	69.3
		Katılıyorum	80	26.7
		Kararsızım	4	1.3
		Katılmıyorum	6	2
		Kesinlikle Katılmıyorum	2	0.7
		Toplam	300	100
g.	Çocuklarla korku ve şiddete dayalı bir iletişim kurmamalı bağıırıp çağırılmamalıdır	Kesinlikle Katılıyorum	226	75.3
		Katılıyorum	63	21
		Kararsızım	5	1.7
		Katılmıyorum	3	1
		Kesinlikle Katılmıyorum	3	1
		Toplam	300	100
h.	Çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuğa göre bireysel uyarlayıcılar yapabilmelidir	Kesinlikle Katılıyorum	212	70.7
		Katılıyorum	74	24.7
		Kararsızım	6	2
		Katılmıyorum	8	2.6
		Toplam	300	100
i.	Her öğrencinin eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymamalıdır	Kesinlikle Katılıyorum	210	70
		Katılıyorum	68	22.7
		Kararsızım	9	3
		Katılmıyorum	10	3.3
		Kesinlikle Katılmıyorum	3	1
		Toplam	300	100

Tablo 14'e göre veliler antrenörde bulunması gereken özellikleri şöyle sıralamaktadırlar; "Çocukların yeteneklerinin geliştirmesi konusunda gayretli olmalıdır." Seçeneğine %83'ü kesinlikle katılıyorum ve % 16'sı katılıyorum. "Alanında uzmanlık düzeyinde eğitim almış olması" seçeneğine: %78.3'ü kesinlikle katılıyorum %17.7'si katılıyorumdur. "Antrenörlük alanında bilgilerini yenileme konusunda gayretli olması" seçeneğine verilen cevap %70.7'si kesinlikle katılıyorum. %24.3'si katılıyorumdur. "Çocukları sevmelidir" seçeneğine verilen cevap %85 kesinlikle katılıyorum %15'i katılıyorumdur. Antrenörlerin "veli-okul-aile ilişkisine önem vermesi" seçeneğine ailelerin beklentileri %70'i kesinlikle katılıyorum %26'sı katılıyorumdur. "Çocukların duygu ve düşüncelerini kabullenebilmelidir" seçeneğine verilen yanıt %69.3'ü kesinlikle katılıyorum %26.7'si katılıyorumdur. "Çocuklarla korku ve şiddete dayalı bir iletişim kurmamalı bağırıp çağırmamalıdır" seçeneğine verilen yanıt %75.3'ü kesinlikle katılıyorum %21'i katılıyorumdur. "Çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuca göre bireysel uyarlayıcılar yapabilmelidir" seçeneğine verilen yanıt %70.7'si kesinlikle katılıyorum %24.7'si katılıyorumdur. "Her öğrencinin eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymamalıdır." seçeneğine verilen yanıt %70'i kesinlikle katılıyorum, %22.7'si katılıyorumdur.

Tablo 15: Velilerin, Bir Antrenörde Bulunmasını Gerekli Gördüğü Özelliklerin T Testi Sonuçları

SORULAR			n	\bar{x}	SS	Sd	t	p
a.	Çocukların yeteneklerini geliştirmesi konusunda gayretli olmalı	Anne	172	149.65	.52127	1	.090	.764
		Baba	128	151.64	.37179			
b.	Alanında uzmanlık düzeyinde eğitim almış olmalı	Anne	172	150.03	.60507	1	.023	.881
		Baba	128	151.13	.62667			
c.	Antrenörlük alanında bilgilerinin yenileme konusunda gayretli olmalı	Anne	172	145.29	.75042	1	2.295	.130
		Baba	128	157.50	.60910			
d.	Çocukları sevmeli	Anne	172	148.29	.67809	1	.669	.413
		Baba	128	153.46	.69234			
e.	Veli. okul ve aile ilişkisine önem vermeli	Anne	172	151.27	.72011	1	.050	.823
		Baba	128	149.46	.59644			
f.	Çocukların duygu ve düşüncelerini kabullenebilmeli	Anne	172	148.01	.66183	1	.512	.474
		Baba	128	153.84	.70845			
g.	Çocuklarla korku ve şiddete dayalı bir iletişim kurmamalı bağırıp çağırmamalı	Anne	172	150.52	.57970	1	.000	.995
		Baba	128	150.47	.74704			
h.	Çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuğa göre bireysel uyarlayıcı programlar yapabilmeli	Anne	172	149.20	.66858	1	.142	.706
		Baba	128	152.24	.64710			
i.	Her öğrencinin eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymamalı	Anne	172	148.21	.81874	1	.436	.509
		Baba	128	153.58	.75539			

($p < 0.05$)

Tablo 15'e göre, bir antrenörde bulunmasını gerekli gördüğü özellikler anne-baba arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Tablo 16: Velilerin Çocuklarıyla İlgili Eğitimcilerle Konuştukları Konuların Dağılımı.

	Soruyu cevaplamayanlar		Çocuğun yetenekleri hakkında konuşanlar	Çocuğun gelişimi hakkında konuşanlar	Toplam
	n	%			
Anne	n	22	81	69	172
	%	12.8	47.1	40.1	100
Baba	n	25	44	59	128
	%	19.5	34.4	46.1	100
Toplam	n	47	125	128	300
	%	15.7	41.7	42.7	100

$$\chi^2=5.592$$

$$sd=2$$

$$p=.061$$

Tablo 16'a göre araştırmaya katılan anne-babaların %15.7si çocukları hakkında eğitimcileriyle hiç görüşme yapmaz iken %42.7si "Çocuklarının gelişimi" hakkında %41.7si "Çocuklarının yetenekleri" ile ilgili görüşme yapmaktadır. Çocuğun annesi veya babası olması sıfatıyla öğretmenlerle konuştukları konularla ilgili gerek yetenek gerekse gelişimleri hakkında istatistiksel anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p=0.061$). Ancak % sel değerler açısından her iki cinsin değerleri anlamlı olmasa da farklılık göstermektedir [(% 47.1); (%34.4)]. Anneler çocukların yetenekleri konusunda spor öğretmenlerle babalarından daha fazla konuşmaktadırlar.

Tablo 17: Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Eğitimcilerle Konuştukları Konuların Kruskal Wallis Test Sonucu

Babanın eğitim düzeyi	Çocuğun öğretmeniyle konuştukları konular	N	\bar{x}	sd	X ²	p	Anlamlı farklılık
	Görüşmüyorum (1)	47	172.71	2	13.648	.001	1-2, 2-3
	Çocuğumun yetenekleri (2)	125	130.40				
	Çocuğumun gelişimi (3)	128	161.97				
	Toplam	300					
Annenin eğitim düzeyi	Görüşmüyorum (1)	47	158,64	2	4.211	0.122	
	Çocuğumun yetenekleri (2)	125	139,06				
	Çocuğumun gelişimi (3)	128	158,69				
	Toplam	300					

$p<0.05$

Tablo 17'e göre babanın eğitim durumu ile velilerin çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuştukları konular arasında anlamlı bir fark varken ($p<0.05$), annelerin eğitim durumu ile anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). görüşmeyen babalar ile çocuğun yetenekleri hakkında görüşen babaların eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Çocuğun yetenekleri hakkında görüşen babalar ile çocuğun gelişimi hakkında görüşen babaların eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$).

Tablo 18: Çocukların tanımlanan nitelikleri ile Velilerin Çeşitli Beklentilerinin İlişkisi

SORULAR		Çocuğun cinsiyeti	Çocuğun yaşı	Çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi	Çocuğunuzdan sportif etkinliğe katılma düzeyinin beklentisi	Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı
Çocuğun yaşı	r	.093	-			
Çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi	r	.217(**)	.324(**)	-		
Çocuğunuzdan sportif etkinliğe katılma düzeyinin beklentisi	r	.008	.051	.067	-	
Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı	r	.066	.247(**)	.078	.087	-
Çocuğun öğretmeniyle konuşulan konular	r	.005	-.133(*)	-.035	-.035	.079

* $p<0.05$ ** $p<0.01$

Tablo 18'e göre çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi ile cinsiyetinin ve yaşının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.01$). Bu ilişki çocuğun cinsiyet faktörüyle pozitif yönde ve düşük düzeydedir ($r=0.217$).Çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi ile çocuğun yaşı arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.01$). Bu ilişki pozitif yönde orta düzeydedir ($r=0.324$). Çocuğun cinsiyeti ile çocuğun spor okuluna katıldığı yıl sayısı ve çocuğun öğretmeniyle konuşulan konular arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.06$). Çocuğun yaşı ile spor okuluna katıldığı yıl sayısı arasında anlamlı bir ilişki vardır. Bu ilişki pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişkidir [$(p<0.05)$; ($r=0.247$)]. Çocuğun yaşı ile çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuştukları konular arasında anlamlı

bir ilişki bulunmuştur. Bu ilişki ($r = -0.133$) düşük düzeyde olup negatif yöndedir. [($p < 0.05$); ($r = -0.133$)].

Tablo 19: Çocukların tanımlanan nitelikleri Ailenin Gelir Düzeylerine Göre Karşılaştırılması, Kruskal Wallis Test Sonucu

SORULAR	Ailenin geliri	n	Sıra ortalaması	sd	X ²	p	Anlamlı fark
Çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi	700TL ve altı (1)	25	143.90	4	12.668	.013	2-4, 2-5, 3-4, 3-5
	701-1200TL (2)	61	170.42				
	1201-1700TL (3)	44	171.23				
	1701-2200TL (4)	57	128.76				
	2201 ve üzeri (5)	113	144.10				
	Toplam	300					
Çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı	700TL ve altı (1)	25	129.10	4	9.139	.058	
	701-1200TL (2)	61	137.04				
	1201-1700TL (3)	44	155.86				
	1701-2200TL (4)	57	139.61				
	2201TL ve üzeri (5)	113	165.91				
	Toplam	300					
Çocuklardan beklenen sportif etkinliklere katılma düzeyi	700TL ve altı (1)	25	135.42	4	5.313	.257	
	701-1200TL (2)	61	166.71				
	1201-1700TL (3)	44	160.77				
	1701-2200TL (4)	57	148.96				
	2201TL ve üzeri (5)	113	141.86				
	Toplam	300					

Tablo19'a göre ailenin gelir düzeyi ile çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). Bu fark 701- 1200TL gelirli aile ile hem 1701- 2.200 TL gelirli ailenin hem de 2.201TL ve üzeri gelirli aile ile katıldığı etkinlik kategorisi arasında anlamlı fark bulunmaktadır ($p < 0.05$). 12 01- 1700TL ile 1701- 2.200TL ve 2201TL ve üzeri gelirli ailelerin katıldığı etkinlik kategorisi arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Ailenin gelir düzeyine göre çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı ve çocuklardan beklenen sportif etkinliklere katılma düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > 0.05$).

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, spor okullarına çocuklarını gönderen ailelerin beklentilerine ilişkin elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılmıştır.

Tablo 3'te görüldüğü gibi spor okuluna gönderilen çocukların %35,3'ü kadın, %65,7'si erkektir. Federasyonlara bağlı lisanslı kadın sporculara bakıldığında 2009 yılında 449.046, 2013 yılında anca yaklaşık iki katına 839.117 ulaşmıştır (TUİK, 2014). Kadın sporcular eskiye oranla artmıştır fakat yine de beklenen düzeyde değildir.

Gelişim düzeyleri farklı toplumlarda endüstrileşmiş ülkelerde kadınların spora katılımı fazla iken gelişmekte olan ülkelerde bu oran düşüktür. Çünkü bu toplumlarda kadın, hala dişi cinsin yalnızca doğurganlık için yaratıldığı düşünülmektedir. Kadınlara artistik ve estetik branşlar önerilmektedir (yüzme, paten, cimnastik vb.) Çünkü sporun içinde barınan güçlü, kuvvetli ve hızlı gibi özellikler erkek cinsinin çağrıştırdığı özelliklerdir. Bu durum kadının sosyal, kültürel, siyasi, mesleki yaşamda gördüğü değerlerin bir yansımasıdır (Öztürk, 1998). Cinsiyet ağırlıklı bakışın sosyokültürel bir bakış tarzının egemenliği olduğu söylenebilir.

Günümüzde birçok spor branşında bayanlar erkekler kadar başarılı olduğu görülse de sportif aktiviteler için teşvik edilip yönlendirilmesinde sıkıntılar olduğu birçok araştırma sonuçlarıyla da saptanmıştır. Benzer sonuçların bulunduğu başka araştırmalar da mevcuttur (Mamak ve Koç, 2011; Akdeniz, 2004; Hergüner, 1991: 90).

Araştırmamızda spor okullarına katılan çocukların yaş yüzdeleri 4-6 yaşında %18.0, 7-9 yaşında %35.7, 10-12 yaşında %46.3 çocuk bulunmaktadır. Yaş ortalamaları ± 8.8 olup yoğunluk 10-12 yaş aralığında toplanmaktadır. Mamak ve Koç (2011) yapmış olduğu çalışmada yaz spor okullarına katılan öğrencilerin 7-12 yaş grubunda yoğunlaştığını, Şimşek (2005)'in ise 13-14 yaş grubu çocukların en fazla katılımı gösterdiği görülmektedir. Bu bulgular da araştırmamızı destekler yöndedir.

Yedi, sekiz yaş gelişimde genel geçiş evresine rastlayan dönemdir. Kuvvet, dayanıklılık, reaksiyon zamanı, hareket sürati, denge gibi özelliklerin gelişmesiyle performansın artması beklenir (Muratlı, 1997). Çocukların günlük yaşamlarındaki

hareket becerilerindeki yetersizlikleri ailelerin dikkatini bu yaşta çekmiş olabilir. Bu yüzden aileler çocuklarının performanslarını geliştirmek amacıyla ağırlıklı olarak bu yaşta spor okullarına göndermiş olabilirler.

Tablo 4'te görüldüğü gibi ailelerin %64.7 sinin spor geçmişinin olmadığı %18.3'nün takım sporu %9.7'si iki ve daha fazla spor branşı, %7.3'ü bireysel sporla uğraşmıştır. Ailelerin geçmişte spor yapmamış olmalarına rağmen çocuklarını spor okullarına teşvik etdiklerini söyleyebiliriz. Bunun sebebi aileler kendilerinde hissettikleri eksikliği çocuklarının hissetmemelerini istemeleri (Aslan, 2010), obezite (Baltacı, 2008) veya postür bozukluğundan (Karakuş ve Kılınç, 2006) dolayı doktorların tavsiyesi üzerine, basın ve medya kuruluşlarından etkilenmeleri (İlhan ve Gencer, 2012), çocuklarının teknolojiden biraz daha uzak durmasını istemelerinden (Anderson ve ark., 2009) çevresindeki bir çok ailenin çocuklarını bu tarz kurslara gönderdiği için, çocuğun arkadaş grubunun gitmesinden (Weiss ve Stuntz, 2004) dolayı çocuklarını spor okuluna göndermiş olabilirler. Spor ortamı içinde birey kendi yeteneklerini ve başkalarının yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir edebilmeyi, kazandığı zaman mütevazı olabilmeyi, başkalarına yardım etmeyi, doğayla ve zamanla yarışarak zamanını ve emeğini en uygun şekilde kullanmayı öğrenir. Bu alanda spor insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli bir aracıdır (Öztürk, 1998; 79). Ailelerin de bu beklentiler doğrultusunda çocuklarını spor okullarına göndermelerini sağlamak için gereken spor kültürünü ailelere verilmesi uygun görülebilir.

Tablo 5'de görüldüğü gibi çocukların spor etkinliğine katıldıkları yıl açısından incelendiğinde ailelerin %51.3' ü çocuklarını spor okullarına ilk defa gönderdiklerini belirtmişlerdir. Bu durum ayrı bir araştırma konusu olabilir. İleri yıllardaki katılımların oranları giderek azalmaktadır. Toplam katılımcıların yaklaşık yarısı ilk defa geliyorsa beklentilerini karşılayamadıkları için olabilir.

Tablo 6,7,8,9, beraber incelendiğinde anne ve babanın eğitim düzeyine göre çocuğun yaşı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Babanın eğitim düzeyi ile çocuğun okullarına katılmış oldukları yıl sayısı arasında istatistiksel

olarak anlamlı bir fark bulunurken ($p<0.05$) annenin eğitim düzeyi ile bulunmamaktadır. Çocuğun yaşı açısından ilköğretim mezunu baba ile hem üniversite hem de lisans üstü mezunu babalar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Orta öğretim mezunu baba ile üniversite ve lisans üstü mezunu babalar arasında çocuğun yaşı açısından anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Çocuğun spor okuluna katıldığı yıl sayısı açısından İlköğretim mezunu baba ile hem orta öğretim hem de üniversite mezunu babalar arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). İlköğretim ve orta öğretim mezunu anne babalar çocuklarını geç yaşta ve ilk defa bu yıl spor okullarına göndermektedir. Veliler erken yaşta eğitimin önemini kavrayamamış olabilirler. Veliler çocuklarından yapılmasını bekledikleri hareket örüntülerini göremeyince bunu telafi etmek için çocuklarını spor okullarına göndermiş olabilirler. Üniversite ve lisansüstü mezunu anne babalar erken yaşta çocuklarını spor okuluna göndermektedir. Bu durumda velilerin eğitim düzeyi arttıkça okul öncesi eğitimin öneminin daha çok farkında olduklarını söyleyebiliriz. Bir diğer etki çocuklarının yeteneklerinin erken yaşta keşfedilmesini istemeleri olabilir. Spor okullarına çocuklarını daha uzun süre gönderen veliler üniversite mezunudur. Babaların eğitim düzeyi arttıkça çocuklarını daha erken yaşta ve daha uzun süre spor okullarına gönderdiklerini söyleyebiliriz. İlköğretim, ortaöğretim ve lisans üstü annelerin çocuklarını spor okullarına gönderdikleri yıl sayısının ortalamaları birbirine yakın değerdedir. Bu araştırmada babanın eğitim düzeyi, anneleri bu konuda yönlendirdiği ve çocuklarını spor okullarına gönderme süresini etkilediği söylenebilir. Türk ailesinin ataerkil yapısını araştırmamızda görebilmekteyiz (Soyyigit, 2002). Diğer araştırmalarda çocukların spora yönelmelerinde ailelerinin eğitim düzeyleriyle ilişkilidir. (Arabacı, 2010; Arslan ve ark, 2003; Dishman ve Sallis, 1994; Demir,1996; Dinç, ve ark, 2011).

Araştırmanın hipotezlerinden ilki olan ailelerin eğitim düzeyi arttıkça çocuklarını spor okuluna gönderdikleri yıl sayısı artar savı babanın eğitim düzeyine göre kabul edilirken, bu sav annenin eğitim düzeyine göre kabul edilmemektedir.

Tablo 10'da görüldüğü gibi ailelerin, çocuklarından gelecekteki sportif etkinliklere katılma düzeyinin beklentileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). Yüzdelerle bakıldığında ailelerin %48'i profesyonel

düzeyde, %20.0'si kulüp takımında ve %19.3'ü serbest zaman değerlendirmedir. Aileler, beklentilerini çocuklarına nasıl yansıtacağı önemli bir konudur. Her ne kadar aileler çocuklarının başarısızlık durumunu olgunlukla karşılayabileceklerini düşünseler de (Kotan ve ark, 2009) çocuk bu durumu ailenin davranışlarından nasıl algıladığı önemlidir. Antrenmanlarını izlemeye gelen veliler, çocuğun müsabakalarını izlemeye daha sık geliyorlarsa bu durum çocukta kendisinden beklenilen performans düzeyinde bir başarıdan kaynaklandığını düşünebilir. Bu durum da çocukta stres ve kaygı oluşturabilir (Gren ve Chalip, 1997). Başarı durumunda spora devam eden çocuk başarısızlık durumunda spordan uzaklaşabilir. Ailenin çocuklarının sportif etkinliklerini izlemesinin ve bu etkinlikler hakkında fikir beyan etmesinin, çocukların sportif katılımlarına karşı destekleyici ve teşvik edici bir yaklaşım olacağını ortaya koymuştur (Sallis, 1992). Yurt dışında yapılan bir çalışmada ise ailesel beklentiler ve kalıcı sportif ilgi arasında güçlü bağlantılar bulmuştur. Yüksek beklentilere sahip ailelerin çocuklarının, sportif etkinliklere devam etme olasılığının fazla olduğunu belirtmektedir (Gren ve Chalip, 1997). Aileler bu beklenti içerisindeyken çocuğun bu aktivitelerden beklentisi farklı olabilir. Çon ve ark. (1997), Yıldırım ve ark. (1996) çocukların sportif aktivitelerden beklentilerini serbest zamanlarını değerlendirme olduğunu belirtmektedir.

Performansın önemli olduğu günümüz spor rekabetinin ne pahasına olursa olsun, önemli olan madalyadır felsefesiyle insanı sadece mekanik olarak değerlendiren spor dünyası sporu ister istemez bütün olarak görmeyecektir (Erdemli, 2008). Bu felsefeyle ailelerin beklentileri çocuklarının kendi kapasite ve yetenekleri doğrultusunda özelliklerini geliştirip daha ileriye götürmesini engelleyebilir. Bir insan yetiştirmek duygusal yönden sağlıklı, çağın gereği kendine güvenen, öz benliğini kazanmış, yaratıcı potansiyelini sonuna kadar kullanabilen bir birey yetiştirmektir (Arnas, 2002). Spor da doğru kullanıldığında bu amaca hizmet eden en uygun araçlardan biridir. Manisa il merkezinde yapılan bu çalışma ailelerin çocuklarından beklentileri ağırlıklı olarak profesyonel düzeyde olması spor kültürünün Manisa il merkezinde daha yapılmamış olmasından kaynaklanabilir.

Araştırmanın hipotezlerinden ikincisi olan spor okullarına çocuklarını gönderen veliler, çocuklarının profesyonel düzeyde sporcu olmaları en üst düzey beklentileridir savı bulgularla desteklenmiştir.

Tablo 11’de görüldüğü gibi çocuğun kullanabildiği sportif alanlara ilişkin ailelerin görüşleri %47,3 okul bahçesi, %16.7’si açık spor sahası, %8.7’si spor kompleksinin bulunduğunu %27.3 spor sahasının olmadığını belirtmektedir. Bu durum üçüncü hipotezimizi kabul etmiştir. Ülkemizde spora ilişkin tesislerin az olması, ülkenin spor politikasından kaynaklanıyor olabilir. Çocukların oynayabilecekleri alanların az olması, yaşadıkları çevrede bu merkezleri görüp burada spor yapan insanları model alma olasılığını da etkileyebilir. Fiziksel aktiviteyi engelleyen nedenler olarak; spor sahalarının, tesislerin ve araç gereçlerin yetersiz olması bir çok araştırmada dile getirilmiştir. (Şimşek, 2005; Thompson, Davis, ve ark. 2001; Simons-Morten ve ark. 1996; Aslan, 2010).

Araştırmanın hipotezlerinden üçüncüsü olan çocuğun kullanabildiği sportif alan daha çok okul bahçesidir savı bulgularla desteklenmiştir.

Tablo 12’de görüldüğü gibi çocuğun katıldığı etkinliklerde ailelerin önem sırasına göre sıralamalarına bakıldığında öncelikli olarak çalıştırıcıların eğitimli kişiler olmasını istemektedirler. Dördüncü hipotezimiz kabul edilmiştir. İkinci sırada spor tesisin güvenilirliği üçüncü sırada ise spor tesisinin temizliği gelmektedir. Araştırmamızda aileler çalıştırıcıların eğitimli kişiler olmasına önem vermektedir. Şimşek (2005) de araştırmamızı desteklerken Özsandıkçı (2010) ‘nın tesisin temizliği seçeneği ilk sıradadır. Bu durumun ailelerin eğitim düzeyinden, sosyo ekonomik faktörlerden, yaşadıkları çevreden, yapılan spor branşıyla vb. değişiklik gösterebileceğini söyleyebiliriz.

Araştırmanın hipotezlerinden dördüncüsü olan aileler spor okullarında çalışan eğitimcilerin eğitimli kişiler olmasını en önemli olduğunu düşünmektedirler savı bulgularla desteklenmektedir.

Tablo 13’te görüldüğü gibi “Sağlık kontrolü yapılmalı” seçeneğine %83.3’ nün kesinlikle katılıyorum, %14.0 katılıyorum seçeneğini işaretleyerek cevaplanmıştır. Aileler sağlık kontrolü işini kendileri sağlık uzmanlarına götürerek yaptırabilirler.

Sağlık uzmanları tarafından gereken teşhis konulduktan sonra spor uzmanları bu doğrultuda çocuklara gereken fiziksel aktiviteyi yaptırabilir. Sinir-kas koordinasyonundaki bozukluklar, solunum, dolaşım, obezite, kalp vb. gibi sorun yaşayan çocukların sorunları tesbit edildikten sonra spor eğitmenleri uygun egzersizleri yaptırabilir. “Yetenek seçimi yapılmalı” seçeneğine verilen cevaplar %59.7 si kesinlikle katılıyorum,%30.0’ı katılıyorum, %4.7’si kararsız, %4.3’ü katılmıyorum, %1.3’ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevaplandırılmıştır. Yetenek seçimine ve eğitimine başlama yaşı konusunda uygulama yaşı okul çocuğu çağındadır (7-14yaş). Almanya’da 1978-79 yılında elit sporcu yetiştirmek için yapılan uygulama da yetenek seçiminin amacı yüksek bir performansla erişirmek değil aksine öğretimle birlikte sosyal gelişim ve spor dengeli şekilde sürdürmektir (Muratlı,1997). “Çocuğun spor branşına olan ilgisini belirlenmeli” %64.7si kesinlikle katılıyorum, %30.3ü katılıyorum seçeneği işaretlemiştir. Aileler bu seçenikle bir konuyu atlamış olabilirler. Çocuğun uygun olduğunu düşündüğü tek yönlü bir spor branşı belirleyip bu konuda eğitim vermek değil, yeni başlayan bir çocuğun öncelikli olarak çocuğu bilişsel duyuşsal devinişsel ve sosyal açıdan gelişim düzeyleri belirlenip bunların geliştirilmesi için eğitimciler çaba sarfedebilirler. Çocuk bu bütünlük içerisinde geliştikten sonra uygun bir spor branşına yönlendirilip edilip yeteneklerinin gelişmesi sağlanabilir.

Araştırmamızın hipotezlerinden beşincisi olan velilerin aktiviteye yeni başlayan çocuklarda eğitimlerce sağlık kontrolü, yetenek seçiminin yapılması ve spor branşına olan ilgisini belirlemesini beklemektedirler savı bulgularla desteklenmektedir.

Tablo 14 ve 15’de görüldüğü göre bir antrenörde bulunması gereken özelliklerin anne ve babaya göre istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). Tüm maddelerinde, kesinlikle katılıyorum seçeneği diğer seçeneklere oranla daha fazladır. Ailelerin antrenörlerden beklentilerinin yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Annelerin veli, okul ve aile ilişkisine önem vermeli ($\bar{X}=151.27$) ve çocuklarla korku ve şiddete dayalı bir iletişim kurmamalı bağırıp çağırılmamalı ($\bar{X}=150.52$) seçenekleri babanın ortalamasından az bir farkla da olsa fazladır [$(\bar{X}=149.46)$, $(\bar{X}=150.47)$]. Babaların antrenörlerde bulunmasını istedikleri özelliklerin puan ortalaması; alanında

uzmanlık düzeyinde eğitim almış olması, bilgilerini yenileme konusunda gayretli olma, çocukları sevmeli, çocukların duygu ve düşüncelerini kabullenebilmeli, çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuğa göre bireysel uyarlayıcı programlar yapabilmeli ve her öğrencinin eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymalı seçeneklerindeki annelerin puan ortalamalarından fazladır.

Çocuklarının antrenörler tarafından duygusal istismara uğramamalarını anneler babalardan daha az bir farkla daha fazla önemsemektedirler Çocuk tarafından içsel olarak algılanan pozitif ve negatif her türlü davranış özelliği onu spora yaklaştırır veya onu spordan uzaklaştırır. Spora katılımını devam ettiren çocuk antrenör ve ailesinden önemli derecede takdir edilmeye gereksinim duyar. Antrenörler öğrencilerine yeni beceriler öğretmeli, sporcularına her zaman örnek olmalı ve arzu edilen davranışlar için her zaman model olmalıdır. Deneyimli antrenörlerin sporcuların psiko-sosyal gelişime fayda sağladığı, arkadaş ilişkisi ve pozitif algı sağlamaktadır (Ommundsen, 2006; Cox, 1998). Mesleki alanda uzman olmayan, öğretim becerilerine sahip olmayan, öğretim yöntemlerini kullanamayan, iletişimleri ve genel kültürü zayıf olan antrenörler bu yönlerdeki eksikliklerini kapatmak için çocuklara bağırıp onları aşağılamaya çalışabilirler. Bir çok araştırma da eğitimecilerin sıcak ve arkadaşça davranması, sabırlı ve hoşgörülü olması, dayak atmaması, güler yüzlü olması, hakaret etmemesi, adil davranması, her hangi olumsuz bir durumda bunu önce sözel olarak uyarması, aileyle paylaşması velilerin beklentileri arasındadır (Özsandıkçı, 2010; Demiroğlu, 2001; Bangir, 1997; Ergün ve Duman, 1998; Aydın, 2001). Çocuğa bağırarak, çocuğu azarlamak, kıyaslamak, küçük düşürmek, alay etmek, ad takmak ya da yaşına uygun olmayan beklentilerde bulunmak duygusal istismar olarak kabul edilmektedir. Fiziksel ceza kaldırıldığında bu kez yerini duygusal istismar alabilmektedir (Claussen, 1991). Ülkemizin kırsal kesimlerinde ve doğu bölgelerinde ise velilerin beklentileri değişebilmektedir. Çocuklarını eğitmek adı altında hala şiddete dayalı bir çözüm aranmaktadır (Sadık ve Doğanay, 2008). Bunun nedeni ailenin eğitim düzeyi, anne babanın yaş faktörü, yaşadıkları çevre ve buldukları kültür vb. durumlardan kaynaklanıyor olabilir. Veliler antrenörlerin alanında uzmanlık düzeyinde eğitim almış olması (%78.3) ve bilgilerini yenileme konusunda gayretli olmalarını (70.7) beklemektedir. Uygulamalarda hareketleri kendileri çok iyi yapan antrenörler aktivite

esnasında yapmış oldukları hareketlerle velinin gözünü boyayabilirler. Veliler antrenörlerin bu hareket örüntülerini çocuklarına nasıl aktardığını gözden kaçırıyor olabilir. Dinç ve ark. (2011) araştırmamızı desteklerken Özсандıkçı (2010) yaptığı çalışmada antrenörleri yetersiz bulmuştur.

Ailelerin antrenörlerden beklentileri çocukların duyu ve düşüncelerini kabullenebilmeleri (%69.3), çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuğa göre bireysel uyarlayıcı programlar yapabilmeleri (%70.7), her öğrencinin eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymalarıdır (%70). Yapılandırmacı yaklaşımda; öğretmen öğretim ortamını düzenlemek, öğrencilerin aktif olarak katılacakları etkinlikler hazırlamak ve ders saatlerinde öğrencilere rehberlik yaparak kolaylaştırıcı ve yönlendirici bir rol üstlenmek durumundadır (Yalçın, 1995). Ülkemizde geçmişte daha çok öğreten merkezli ders işlenmiştir (Ertan ve Çiçek, 2003; Demirhan ve ark., 2008). Bu yüzden çeşitli düzende farklı öğretim yöntemlerini kullanan, çeşitli duyu organlarına ve çocuğun ihtiyacına yönelik gelişim alanlarına hitap eden eğitimciler velilerin gözünde disiplinsiz eğitim veriyor olarak algılanabilir. Veliler derslerin belli bir disiplin anlayışında, belli sayıda, belli zaman aralıklarında yapılan düzenli ve sıralı hareketler olarak düşünüyor olabilir.

Hareket eğitimi çalışmalarında temel amaç, her çocuğun aynı seviyede yetiştirilmesi değil her birinin kendi yeteneklerine göre gelişip büyümesinin sağlanmasıdır. Hareket eğitimi aktivitelerinde yaptırılacak hareketler şu veya bu metodun gelenek ve ilkelerine göre değil çocukların beden ve ruh ihtiyaçlarına, ilgilerine ve okuldaki imkânlarla göre ayarlanmalıdır (Sevinç ve ark., 2003). Derslerde ve ders dışı çalışmalarda yüklenmelerin şiddeti öğrencilerin gelişim seviyelerine uygun düzenlenmelidir. Aşırı terleme, hiç terlememe, aşırı kızarma, çabuk yorgunluk, isteksizlik vb. belirtiler görüldüğünde, çocuk kontrol altına alınmalı, nabız vb. kontrol edilmeli ve değerlendirilmesi yapılarak gerekli önlemler alınmalıdır (Açak, 2005).

Araştırmanın hipotezlerinden altıncısı olan anne ve baba faktörüne göre bir antrenörde bulunması gereken özellikler farklıdır savı bulgularla desteklenememiştir.

Tablo 16ve 17’de görüldüğü gibi babanın eğitim durumu ile velilerin çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuştukları konular arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Farklılıklardan biri görüşmeyen babaların eğitim düzeyi ile çocuklarının yetenekleri hakkında görüşen babaların eğitim düzeyleri arasındadır. Sıra ortalamalarına göre görüşmeyen babaların) eğitim düzeyi çocuğun yetenekleri hakkında görüşen babaların eğitim düzeylerinden daha fazladır. Bir diğer farklılığın kaynağı ise çocuğun yetenekleri hakkında görüşen baba ile çocuğun gelişimi arasındadır. Çocuğun gelişimi hakkında görüşen babaların eğitim düzeyi ile yetenekleri hakkında görüşen babanın eğitim düzeyinden daha fazladır. Velilerin çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuştukları konu ile annelerin eğitim düzeyi arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Velilerin ilgili olması, öğretmenleriyle görüşmesi gerek okul ortamında gerekse okul dışı aktivitelerde öğrencinin başarısını arttırabilir (Balkar, 1982; Genç 2005). Görüşmeyen babaların eğitim düzeyi ortalamalarının yüksek olması çocuğuyla ilgili bir problem olmadığını düşündüğü için ve bunu fark edeceğini düşündüğü için olabilir. Bir diğer etken eğitimcilerin velilere zaman ayırmamasından kaynaklanıyor olabilir (Özsandıkçı, 2010). Çocuğun yetenekleri hakkında görüşen annenin eğitim düzeyi babanın eğitim düzeyinden daha yüksektir.

Çocuğun spor öğretmeniyle konuştukları konuların anne veya baba faktörüne incelendiğinde araştırmamızda anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Annelerin %47.1’i çocuğun yetenekleri hakkında öğretmeniyle görüşmekte babaların ise %46.1’i çocuğun gelişimi hakkında çocuğun spor öğretmeniyle görüşmektedir. Balkar (1982), araştırmaya katılan öğretmenler, çoğunlukla başarılı öğrencilerin velilerinin okul-aile işbirliği süreci ile ilgili olduklarını bulmuştur. Genç (2005) de bu bulguyu destekler yöndedir. Burada konuşulan konulardaki farklılık babanın eğitim durumunun annenin eğitim durumundan daha yüksek olmasından kaynaklanıyor olabilir. Çocuklarının yetenekleri hakkında görüşen anne babanın eğitim düzeyleri düşüktür. Eğitim düzeylerinin düşük olması çocuklarından somut başarı beklentisini arttırıyor olabilir. Bu durum ailenin spora bakış açısının rekabete ve yarışmalara dayandırarak sporun amacını kısırlaştırabilir. Çepikkurt (2005) ve Pehlivan (2008) yaptıkları çalışmada ailelerin ilk sıradaki amaçları olarak rekabet ve yarışmayı bulmuştur. Bir diğer taraftan eğitimcilerin

velileri yönlendirdiklerini (Dalkıran ve ark. 2004) düşünecek olursak eğitimcilerin de pedagoji alanında eksiklikleri olduğunu söyleyebiliriz. Eğitimciler iyi eğitim kavramını yarışmalarda derece alan kişiler (Pehlivan, 1989) olarak kabullenirlerse bu durumun ortaya çıkması olağandır. Eğer ki eğitimciler çocukları yarışmaya ve başarıya şartlandırılırlarsa ve eğitim öğretim yaşamları bu yönde olursa; ailelerin, çocuklarından kendi kapasiteleri doğrultusunda bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sosyal gelişimlerini sağlamaları yönünde destek vermelerini bekleyememeliyiz. Nitekim, Kanada eğitim sisteminde de; okul spor programları “oyun, dans, rekreasyon, macera ve kültürel işbirliği” gibi alanlarda, yarışmaya fazla önem göstermeden şölen biçiminde yapılıyor olduğu belirtilmiştir (Robbins, 1990).

Araştırmamızın hipotezlerinden yedinci ve sekizinci olan savı bulgularla desteklenmemiştir.

Tablo 18’de görüldüğü gibi çocuğun cinsiyeti ile çocuğun spor etkinliklerine katıldığı etkinlik kategorisi arasında istatistiksel olarak düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır [($r=0.217$); ($p<0.05$)]. Çocuğun cinsiyeti ile katıldığı etkinlik kategorisine arasına bakıldığında kız çocukların erkek çocuklarına oranla daha çok bireysel sporla uğraştıkları söylenebilir (Şimşek, 2005). Takım sporlarının (futbol, hentbol, basketbol vb.) erkeklere göre daha uygun olduğu düşünülüyor olabilir. Çocuğun cinsiyeti ile ailelerin çocuklarından gelecekteki sportif etkinliğe katılma düzeylerindeki beklentileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$). Aileler cinsiyet farklılığı ayırt etmeksizin spor okuluna göndermiş oldukların çocuklarından beklentileri profesyonel düzeyde olmalarıdır. Çocuğun yaşı ile çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.05$). Çocuğun yaşı büyüdükçe bireysel spordan takım sporuna veya iki veya daha fazla sporla uğraştıklarını söyleyebiliriz. Çocuğun yaşı ile ailelerin çocuklarından gelecekteki sportif etkinliğe katılma düzeylerindeki beklentileri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$). Çocuğun cinsiyeti ile çocuğun spor okuluna katıldığı yıl sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$). Çocuğun yaşı ile çocuğun etkinliğe katıldığı zaman arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p>0.05$). Çocuğun yaşı büyüdükçe spor okullarına katıldığı süre düşük düzeyde de olsa bir artış göstermiştir. Çocukların cinsiyetlerinin

farklı olmuş olması ailelerin çocukların spor öğretmenleriyle görüşmüş oldukları konularda farklılık göstermemektedir ($p<0.05$). Çocuğun yaşı ile çocuğun spor öğretmenleriyle konuştukları konular arasında negatif yönde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Çocuğun yaşı büyüdükçe aileler öğretmenleriyle görüşmeleri azalmıştır.

Araştırmanın hipotezlerinden dokuzuncusu olan çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi, cinsiyeti ve yaşı çocuğun yaşı ile spor okullarına katıldığı yıl sayısı arasındaki ilişki pozitif yöndedir savımız bu bulgularla desteklenmektedir.

Tablo 19’da görüldüğü gibi ailenin gelir düzeyi ile çocuğun katıldığı etkinlik kategorisi anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Bu fark 701- 1200TL gelirlili aile ile hem 1701- 2.200 TL gelirlili ailenin hem de 2.201TL ve üzeri gelirlili aile ile katıldığı etkinlik kategorisi arasında anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.05$). 1201- 1700TL ile 1701- 2.200TL ve 2201TL ve üzeri gelirlili ailelerin katıldığı etkinlik kategorisi arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Bu durum bize farklı ekonomik düzeydeki insanların bir araya gelmesi, birbirleriyle etkileşimi spor aracılığıyla olduğunu söyleyebiliriz. Spora katılımda ailenin önemli bir rol üstlenir ve farklı sosyal ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarını farklı yollarla teşvik ettiği belirtilmektedir. Yüksek sosyo-ekonomik düzeye sahip ailelerin tamamı çocuklarını aktiviteye teşvik ettiği, düşük ve orta düzeydeki ailelerin sözlü teşvik yoluna gittiğini belirtmiştir (Brockman, 2009). Meral (2010)’in yüksek lisans tezinde anneler, babalara göre çocuklarının sağlıklı olmasına daha fazla önem vermekte olduğu, maddi kazanç sağlama yargısına ise babaların, annelere göre daha fazla önem verdikleri tespit etmiştir. Ailenin gelir düzeyine göre çocukların spor okuluna katıldığı yıl sayısı ve çocuklardan beklenen sportif etkinliklere katılma düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$). 1701-2200TL gelirlili ailelerin çocukları daha çok bireysel sporu tercih etmişlerdir. 701-1200TL gelirlili ailelerin çocukları ve 1201-1700TL ailelerin çocukları daha çok takım sporlarıyla ya da 2 veya daha fazla spora gitmektedirler.

6. SONUÇ

Bu araştırmada spor okullarına çocuklarını gönderen ailelerin beklentileri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda ailelerin beklentileri saptanmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Çocukların spor etkinliğine katıldıkları yıl açasından incelendiğinde ailelerin %51.3' ü çocuklarını spor okullarına ilk defa gönderdiklerini belirtmişlerdir.
- Babanın eğitim durumuna göre çocuğun yaşı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Annenin eğitim düzeyi ile çocuklarının spor okullarına katılmış oldukları yıl sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$).
- Ailelerin, çocuklarından gelecekteki sportif etkinliklere katılma düzeyinin beklentileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). Yüzdelerle değerlere bakıldığında ailelerin %48'i profesyonel düzeyde, %20'si kulüp takımında ve %19.3'ü serbest zaman değerlendirmedir.
- Çocuğun kullanabildiği sportif alanlara ilişkin ailelerin görüşleri %47.3 okul bahçesi, %16.7'si açık spor sahası, %8.7'si spor kompleksinin bulunduğunu %27.3 spor sahasının olmadığını belirtmektedir.
- Çocuğun katıldığı etkinliklerde ailelerin önem sırasına göre sıralamalarına bakıldığında öncelikli olarak çalıştırıcıların eğitimli kişiler olmasını istemektedirler. İkinci sırada spor tesisin güvenilirliği üçüncü sırada ise spor tesisinin temizliği gelmektedir.
- Bir antrenörde bulunması gereken özelliklerin tüm maddelerinde kesinlikle katılıyorum seçeneği yüksek oranla diğerlerinden fazladır.
- Babanın eğitim durumu ile velilerin çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuştukları konular arasında anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Görüşmeyen babaların eğitim düzeyi çocuğun yetenekleri hakkında görüşen babaların eğitim düzeyinden daha yüksektir. Çocuğun gelişimi hakkında görüşen babaların eğitim düzeyi ile

yetenekleri hakkında görüŖen babanın eğitim düzeyinden daha yüksektir. Velilerin çocuklarıyla ilgili eğitimcilerle konuŖtukları konu ile annelerin eğitim düzeyi arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Çocuğun yetenekleri hakkında görüŖen annenin eğitim düzeyi babanın eğitim düzeyinden daha yüksektir.

- Çocuğun spor öğretmeniyle konuŖtukları konuların anne veya baba faktörüne incelendiğinde araŖtırmamızda anlamlı bir iliŖki bulunmamıŖtır. Annelerin %47,1'i çocuğun yetenekleri hakkında öğretmeniyle görüŖmekte babaların ise %46,1'i çocuğun geliŖimi hakkında çocuğun spor öğretmeniyle görüŖmektedir.

7. ÖNERİLER

Bu alanda araştırmaların yaygın ve periyodik olarak yapılması, saptanan beklentilerle ilgili önlemler alınması, ilgili projelerle kültürleme yapılması çağdaş bir spor kültürüne zemin oluşturabilir. Spor ve sportif aktivitelerin yararlarına ilişkin mesajlarla yeni bir spor kültürünün gelişmesine katkı sağlar.

Elde edilen sonuçlara dayanarak

- Çocuklar spor aktivitelerine erken yaşta başlamalıdır. Okul öncesi dönemin önemi okul öğretmenleri, antrenörler, spor kurum ve kuruluşları, basın ve medya aracılığıyla tarafından ailelere bilgi verilmelidir.
- Yasamın erken döneminde sağlıkla ilgili kazanılan davranışların, ileri dönemde yaşam tarzı ile ilgili görülebilecek bozukluklara yönelik fiziksel, psikolojik riskleri etkiler. Bu nedenle, bireylerde çocukluk yıllarından itibaren düzenli fiziksel aktiviteye ilişkin sağlıklı davranış alışkanlıklarının kazandırılması ve artırılması önem kazanmaktadır. Düzenli fiziksel aktivite alışkanlıklarını geliştirmeye dönük bilinç toplumda oluşturulmalıdır. Anne ve babalara bu konuda eğitimciler, sivil toplum kuruluşları ve medya aracılığıyla eğitim seminerleri verilmelidir.
- Tüm öğretim kademlerinde spor eğitimi alan uzmanlarının okutması sağlanmalıdır. Böylelikle çocukların, alan uzmanlarının gözetiminde, küçük yaşlardan itibaren haftanın belli bir zaman diliminde gelişimine uygun, kaliteli düzenli fiziksel aktivite imkanı kavuşması mümkün olacaktır.
- Yerel yönetimler vatandaşın sağlık için spor ve aktivite yapabileceği açık ve kapalı spor alanlarını çoğaltmalı. Var olan alanları daha kullanışlı hale getirmek için gözden geçirmelidir.
- Veliler spor öğretmenleriyle iş birliği içinde olmalıdır.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumlar mevcut beden eğitimi öğretmenleriyle ilişkilerini daha çok güçlendirmeli.

- Ailelerin, spor kurum ve kuruluşların, eğitmenlerin çağdaş spor kültürünü benimseyip benimsemediklerini tesbit etmek amacıyla zaman zaman buna benzer araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- 1.Acar Z., İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Ders Dışı Etkinliklere Katılım Motivasyonlarının İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, (2012) Ankara
- 2.Açak, M., Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı, Morpa, (2005), İstanbul
- 3.Akandere, M., Eğitici Okul Oyunları. 1. Basım. Ankara, NobelYayın Dağıtım, (2003).
- 4.Akdeniz, S., “Özel Spor Merkezlerinde Hizmet Kavramının Önemi ve Müşteri Memnuniyetine Yönelik Bir Uygulama”, s. 80, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, 2004
- 5.Akgün, N., Egzersiz Fizyolojisi, Ege Üniversitesi Basımevi, 1986 İzmir.
- 6.Alpar R., Spor, Sağlık ve eğitim Bilimlerinden Örneklerle Uygulamalı İstatistik ve Geçerlilik - Güvenirlik, s.165,166 Detay Yayıncılık, 1. Baskı, 2010,Ankara
- 7.Altuntaş, R., Coşkun R., Bayraktaroğlu, S., ve ark. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı, 2004, Sakarya Kitabevi
- 8.Anderson, Cheryl B.; Hughes, Sheryl O.; Fuemmeler, Bernard F. Parent–child attitude congruence on type and intensity of physical activity: Testing multiple mediators of sedentary behavior in older children. *Health Psychology*, 2009Vol 28(4), Jul, 428-438.
- 9.Arabacı, R., Ambulatory Activities in Turkish Adults without Exercise Habits. *Türkiye Klinikleri J Med Sci* 2010;30 (3)
- 10.Arnas Aktaş, Y. “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Okul-Aile İşbirliği Çalışmaları İle Anne-Baba Eğitim Programı Uygulamaları”. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2002, Adana
- 11.Arslan, C., Koz, M., Gür, E., and Mendeş, B., Investigation of the Correlation between the Physical Activity Level and Health Problems in University Educational Staff. *Firat University Journal of Health Sciences (Medicine)*. 2003; 17(4): 249-258.

- 12.Aybek A., Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Ve Ders Dışı Etkinliklere Yönelik Tutumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Rolü, Yüksek Lisans Tezi, 2007, Samsun
- 13.Aydın, B., “İlköğretim Okullarında Sınıf Disiplininin Sağlanması, Abant İzzet Baysal Üniversitesi,Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Doktora Tezi), 2001, Bolu.
- 14.Balkar, B.,”Okul-Aile İşbirliği Sürecine İlişkin Veli Ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Nitel Bir Çalışma” Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Gaziantep/Türkiye Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 1982, Cilt:03 No:36 Syf: 105-123
- 15.Baltacı, G., Düzgün İ., Obezite ve Egzersiz Hacettepe Üniversitesi-Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizik ve Rehabilitasyon Bölümü, 2008, Ankara
- 16.Basoglu,B.(.).Ankara _li Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, 1995, Ankara
- 17.Baş, T., Anket, Seçkin Yayıncılık, 2006 ANKARA
- 18.Brockman, R., Jago, R., Fox, K.R., Thompson, J.L., Cartwright, K., and Page, A.S., "Get off the sofa and go and play": family and socioeconomic influences on the physical activity of 10-11 year old children. BMC Public Health. 2009; 21;9: p:253. 7
- 19.Claussen A., Crittenden P. “Physical and psychological maltreatment relations among types of maltreatment.” Child Abuse Neglect; 199,1 15:5-18
- 20.COX, R. H., Sport Psychology: Concepts and Applications, p. 30, 263, 265, McGraw-Hill, 1998, Boston.
- 21.Çamlıyer, H., Engelliler ve Spor Ders Notları, CBU,Besyo, 2012, Manisa
- 22.Çamlıyer, H. ve Çamlıyer, H. Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun. CBÜ Matbaası, 2011, Manisa.
- 23.Çepikkurt, F., Çocuk sporlarında ailesel katılımın aşırı olmasının psikolojik kazanımları: Bir ölçek çalışması, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Tez No: 49, 2005

- 24.Çon M. ve Ark. (), Elit Düzeyde Spor Yapanların Spora Yönlenmelerinde İlk ve Orta Öğretim Kurumlarının Etkisi Üzerine Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 1997; 2,1:4153
- 25.Dalkıran, O., Altıntaş, A.,Gündüz, N., Sunay, H., Akgül M., “Ankara İli Devlet-Özel İlk ve Orta Öğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerinde Kapalı Spor Alanlarının Etkin Kullanımı Üzerine Görüşleri” Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2004, II (3) 109-118
- 26.Demir A., “7-14 Yaş Arası Çocukların Spora Yönlendirilmesine Etki Eden Faktörler”(Yayınlanmış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, 1996, İstanbul
- 27.Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., ve ark. (), comparison of the views of partners regarding the physical education curriculum and it’s delivery. Hacettepe J. Of Sports Sciences, 20081; 9(3)
- 28.Demirhan, G., Kültür, Eğitim, Felsefe ve spor Eğitimi İlişkisi, Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. Of Sport Sciences 2003,14(2), 92-103
- 29.Demiroğlu, A., “İlköğretim Okulları Birinci Kademedeki Sınıf Düzeninin Sağlanmasında Öğretmen Özelliklerinin Etkisi”, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yüksek Lisans Tezi), 2001, İstanbul
- 30.Dinç, Z., Uluöz, E., Sevimli D., “Ailelerin Çocuklarını Spor ve Fiziksel Aktiviteye Yönlendirmelerine İlişkin Görüşleri” e-Journal of New World Sciences Academy , Volume: 6, Number: 2, Article Number: 2B0070 2011, Adana
- 31.Dishman, and Sallis, J.F., Determinants and interventions for physical activity and exercise. In: C. Bouchard, R.J. Shephard and T. Stephens, Editors, Physical activity, fitness, and health, international proceedings and consensus statement, Human Kinetics, Champaign, IL (1994), p. 214–238.
- 32.Dündar U., Antrenman Teorisi, Bağırhan Yayınmevi, Sporsal Kuram Dizisi, 3.Baskı, 1996, Ankara, s. 133-135.
- 33.Erdemli, A., Spor Yapan İnsan s.447,29, Özener Matbası, 2008, İstanbul

- 34.Erentay, N., Okul Dışı Doğa Uygulamalarının 5. Sınıf Öğrencilerinin Fene İlişkin Bilgi, Bilimsel Süreç Becerileri ve Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi, 2003,Antalya
- 35.Ergün, M., Duman, T., “Kritik Durumlarda Öğretmen Davranışları”, Milli Eğitim Dergisi, 1998; 137, 45-58.
- 36.Erkan, N., Sağlık, Mutluluk, Zindelik,Güzellik ve Ömür İçin Yaşam Boyu Spor, Bağırhan Yaymevi, 1998, Ankara.
- 37.Esen, Aslan S., “İlköğretim Okullarında Okuyan ve Voleybol Sporcusu Olmayı Seçen Öğrencilerin Bu Seçimlerindeki Nedenler ve Okul, Aile, Toplum Faktörlerinin Etkisi” Yüksek Lisans 2010, İstanbul,
- 38.Ertan , H., Çiçek, Ş., Student achievement evaluation approaches in elementary physical education courses in Turkey, Hacettepe University Journal of Education, 2003; 25
- 39.Genç, S.Z., İlköğretim 1. kademedeki okul-aile işbirliği ile ilgili öğretmen ve veli görüşleri. Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2005; 2 (3): 227-243
- 40.Green B C, Chalip L. Enduring önvovement in Youth Soccer: The Socialization of Parent and Child. Journal of Leisure Research 1997; 29 (1): 61-78.
- 41.Gren, C. B.,& Chalip, L., “Enduring involvement in youth soccer: The socialization of parent and child”. Journal of Leisure Research, 29(1), 61-77, 1997, 17
- 42.Gülay, H., Okul Öncesi Dönemde Akran İlişkileri, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 12 Sayı 22 Aralık 2009, ss.82-93
- 43.Hergüner, G., Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Rolü Ve Önemi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 6,s,91 1991, Samsun.
- 44.Huizinga, Joan. (Çev: Mehmet Ali Kılıçbay). Homo Ludens. Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme,1. Basım Ayrıntı Yayınları, 1995, İstanbul,
- 45.İlhan, L., Gencer, E., Çocuklarda Spora Yönelim Faktörü Olarak Medya: Ulusal Bir Televizyon Kanalında Yayınlanan “Buzda Dans” Adlı Yarışma Programının Ardından Yapılan Bir İnceleme, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 6, Sayı 1, 2012

- 46.Kale R., Yaşam Boyu Spor Sağlık Dayanıklılık Terapi, Nobel Yayın, 2002, Ankara s. 10
- 47.Karakuş, S., Kılınç, F., Postür ve Sportif Performans, Mart 2006; Cilt:14 No:1
Kastamonu Eğitim Dergisi 309-322
- 48.Kayapınar, F., Engelliler ve Fiziksel Uygunluk, 1. Uluslararası Katılımlı Engellilerde Beden Eğitim Ve Spor Kongresi, Mayıs, 2011, Konya s.55
- 49.Keskin, V., “ Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne ve Babaların Beklentileri”. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, 2006, Afyon.
- 50.Korkmaz, N., Yaz Spor Okulları İle Çocukların Benlik Saygısı Arasındaki İlişki, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, XX (1), 2007, 49-65
- 51.Kotan, Ç., Hergüner, G., Yaman., Ç., “İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi (Sakarya İl Örneği)” Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 3, Sayı 1, 2009
- 52.Küntay E., Çocuk ve Gençlerde Davranış Bozukluğunu Düzeltici Önlem Olarak Spor, Meva Matbaacılık, 1991İstanbul.
- 53.Mamak, H., Koç, H., “Yaz Spor Okullarına Katılan Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumlarının İncelenmesi” Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 2011; 13 (3): 357–363
- 54.MEB, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bilişsel Gelişim, 2011, Ankara
- 55.MEB, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Duygusal Gelişim, 2011, Ankara
- 56.MEB, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Psiko-Motor Gelişim, 2011, Ankara
- 57.MEB, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Sosyal Gelişim, 2011, Ankara
- 58.MEB, ilköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal etkinlikler Yönetmeliği, Resmi Gazete:13.1.2005/25699
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html, İndirme tarihi: 10.06.2014
- 59.MEB, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Kurul Kararı, 2010/ 76, 2014/18
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_01/31104209_gl..ihl_2014.6_kurulkarari_ve_hd.pdf , İndirme tarihi: 14/0/2014

- 60.MEB, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı, (5-8. Sınıflar), 2013, Ankara,
http://ttkb.meb.gov.tr/dosyalar/programlar/ilkogretim/ortaokul_bedenegitimi.pdf
İndirme tarihi:14/06/2014
- 61.MEB, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Oyun ve Fiziksel Etkinlikler Dersi Öğretim Programı, (1-4. Sınıflar), 2012, Ankara
<http://tegm.meb.gov.tr/dosya/ogretimprogrami.pdf> İndirme tarihi:14/06/2014
- 62.MERAL, S., “ Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Araştırılması” Yüksek Lisans Tezi İstanbul - 2010
- 63.Muratlı, S , Antrenman Bilimi Işığında Çocuk ve Spor.Kültür Matbaası, 1997, Ankara
- 64.MURATLI, S., Çocuk ve Spor. Bağırhan Yayınevi: 1997Ankara. s.101
- 65.Ommundsen, Y., Roberts, G.C., Lemyre, P.N., and Miller, B.W., Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. Clin J Sport Med.16(6) p:522-6. 9, 2006
- 66.ÖZER, K. ve ÖZER, D. S., Çocuklarda Motor Gelişim, Akdeniz Üniversitesi Yayınları, Antalya, 1998. s. 80,
- 67.ÖZMEN, A., “Uygulamalı Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri”, s. 40, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2000, Eskişehir
- 68.Öztürk F., Toplumsal boyutlarıyla spor.1998- Bağırhan Yayınevi, 1998Ankara
- 69.Özmen, Ö., Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni ,Bağırhan Yayınevi . 1999, Ankara,7.
- 70.Özsandıkçı, K., “Yüzme Sporuna Katılımda Ailenin Etkisinin İncelenmesi” Yüksek Lisans Tezi Haziran 2010, Trabzon
- 71.Pehlivan, Z., “Ankara Merkez Orta Öğretim Kurumlarında Görev Yapan beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Sportif Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma”, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, sayfa:1, 8-9, 1989
- 72.Pehlivan, Z., Participation motivations of Turkish youth who participated in interschool sport competitions organized as high level competitive and

- recreational, 10th International Sport Sciences Congress Proceedings II, October 13-25, 2008, Bolu-Turkey, pp.597-599, 2008. 36
- 73.Pehlivan, Z., Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009; V11 (2) pp:69-76
- 74.Robbins, S.G., “Physical Education in Canadian Schools”, Journal of Physical Education Recreation and Dance. Vol: 63, No:2, Pp:34-38, 1990
- 75.Sadık, F., Doğanay, A., “Problem Davranışlarla Baş Etme Sürecinde Öğretmen, Öğrenci ve Veli Beklentileri” Millî Eğitim Sayı 178 Bahar/2008
- 76.Sallis J, Alcaraz J, McKenzie T, Hovell M, Kolody B, Nader P. Parental Behavior in Relation to Physical Activity and Fitness in 9 Year Old Children. American Journal of Diseases of Children 1992; (146): 1383-1388.
- 77.Seabra, A.F., Mendonc, D.M., Thomis, M.A., Peters, T.J., Maia, J.A., Associations between sport participation, demographic and socio-cultural factors in Portuguese children and adolescents, The European Journal of Public Health, 16 :1-6, 2007
- 78.Sevim, Y.) “Antrenman Bilgisi” Fil Yayınevi, 8. Basım, 2010, Ankara, s.31,32,73,74,243.
- 79.Sevinç, M. ve Ark., Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Morpa Kültür Yayınları, 2003, İstanbul
- 80.Simons-Morton, B. G., Taylor, Wc., Snider, S. A., “Observed levels of elementary and middle school children’s physical activity during physical education classes”, Prev Med., 23(437-441, 1996)
- 81.Singer RN., “Motor Learning and Human Performance”:. An Application to Motor and Movement Behaviors, Newyork: Mcmillan Publishing Co 1980
- 82.Soyyigit, R., Sanayileşmenin Türk Ailesi Üzerine Sosyal Etkileri, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2002, Isparta

- 83.Sunay, H., Saracaloğlu, A.S., “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt:1, Sayı:1, s.43-48, 2003, Ankara
- 84.Şimşek, K. Y.,“ Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailenin Görüşlerinin Değerlendirilmesi Eskişehir İl Örneği”. Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, 2005Eskişehir
- 85.Taşmektepligil, Y., Yılmaz Ç., İmamoğlu, O., Kılıcigil, E., İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi, SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2006, IV (4) 139-147
- 86.Tezcan , M(). Bos Zamanlar Sosyolojisi Ankara Üniversitesi Basımevi . 1993; 10 -115 -67.
- 87.Thompson, J. L; Davis, S. M., Gittelsohn, J., Going, S., Becenti, A., Metcalfe, L., Stone, E., Harnack, L., Ring, K., “Patterns of physical activity among American Indian children: An assesment of barriers and support”, Journal of Community Health, 26(6):423- 445, 2001. 2)
- 88.T.C. Anayasası. (1982). 58. Madde, 59. Madde B Fıkrası
- 89.T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Spor Merkezi Yönergesi, 2014, İndirme trihi: <http://sporegitim.sgm.gov.tr/yonetmelik/ilspormerkezleriyonerge.htm>
- 90.TUİK, Yıllara Göre Federasyonlara Bağlı Lisanslı Sporcu Sayısı, 2014, http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do?alt_id=1087, indirme tarihi:14/06/2014
- 91.Türkiye Ulusal Hastalıklar Yüğü ve Maliyet- Etkinlik Raporu (2014) <http://thsk.saglik.gov.tr/duyurular/etkinlikler/530-11-17-mart-dunya-tuza-dikkat-haftasi.html> İndirme tarihi:10.06.2014
- 92.Weiss M R, Stuntz C P. A Little Friendly Competition: Peer Relationships and Psychosocial Development in Youth Sport and Physical Activity Contexts. In Weiss M R, editor. Developmental Sport and Exercise Psychology: A Lifespan Perspective. Morgantown: Fitness Information Technology; 2004. pp. 165-196.
- 93.Yalçın, H., Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı, Gürler, Ofset:89, 1995,Ankara

- 94.Yıldıran İ. ve Ark., Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 1996; 1,1:52-58
- 95.Yıldırım, Y., Sunay, H., “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009, Vıı (3) 103-109
- 96.Yörükoglu, A., Aile ve Çocuk, s. 43, Ankara, 1983.
- 97.Yurdakul, N., Çamlıyer, H., Çamlıyer H., Karabulut, N., Soytürk M., “Sekiz Yaş Grubu Çocuklarda Hareket Eğitiminin Dikkat ve Hafıza Gelişimine Etkileri”, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilim Dergisi, 2012; 14 (1): 103-108 IENC
- 98.Yücel,M., Gelişim ve Öğrenmenin Spor Kültürünün Oluşmasına Etkisi, Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları, 2004, Malatya
- 99.Zorba E.,yaşam boyu spor.Marmara iletişim basın yayın dağıtım elektronik turizm inşaat san.ve tic. ltd. şti 2004 İstanbul.

EKLER

EK 1: Kişisel Özellikler Bilgi Formu ve Anket Formu

Merhaba Sevgili Veliler;

Bu anketin amacı sizlere hizmet vermek amacıyla yürütülen spor okulları kapsamındaki bu tür etkinliklerde verim, kalite ve memnuniyetini arttırmaktır.

Siz değerli velilerimizin beklentilerini ve hedeflerini bilmek bu tür çalışmaların nitelik ve niceliğini iyileştirmede önemli bir yol gösterici olabileceğini ve çocuklarımıza daha kaliteli ortam, imkan, hizmet sunulabileceğini düşünmekteyiz. Bu ankette yazmış olduğunuz bilgiler sadece bizler arasında kalacak, gizliliğe hassasiyet gösterilecektir. Eleştiri öneri ve beklentilere ilişkin çıkacak genel sonuçlar ilgili kurum yetkililerine iletilecektir.

İçten katılımınıza ve bize zaman ayırmanıza şimdiden teşekkür ederiz.

KİŞİSEL ÖZELLİKLER BİLGİ FORMU

1. Çocuğun

() a- Annesiyim () b- Babasıyım

2. Spor okuluna göndermiş olduğunuz çocuğunuzun cinsiyeti nedir?

() a- Bayan () b- Erkek

3. Çocuğunuzun Doğum Tarihi nedir ? .. / .. /

4. Babanın yaşı nedir?

5. Annenin yaşı nedir?

6. Babanın mesleği nedir?

() a- İşçi () c- Serbest meslek () e- İşsiz

() b- Memur () d- Emekli

7. Annenin mesleği nedir?

a- İşçi c- Serbest meslek e- Ev Hanımı

b- Memur d- Emekli

8. Babanın eğitim durumu nedir?

a- İlköğretim mezunu d- Yüksek lisans mezunu

b- Ortaöğretim mezunu e- Lisans üstü mezunu

c- Üniversite mezunu

9. Annenin eğitim durumu nedir?

a- İlköğretim mezunu d- Yüksek lisans mezunu

b- Ortaöğretim mezunu e- Lisans üstü mezunu

c- Üniversite mezunu

10. Ailenin gelir düzeyi nedir?

a- 700TL ve altı

b- 701-1200TL

c- 1201-1700 TL

d- 1701-2200TL

11. Ailenin spor geçmişi var mı?

a- Evet b- Hayır

ANKET FORMU

1. Çocuğunuz hangi etkinliğe katılıyor?

a- Cimnastik c- Tenis e- Basketbol g- Futbol

b- Yüzme d- Badminton f- Voleybol h- (.....)

2. Çocuğunuz spor okullarına kaç yıldır katılıyor?

a- İlk defa

b- 2 yıl

() c- Her yıl

3. Çocuğunuzdan gelecekteki sportif etkinliklere hangi düzeyde katılmasını istersiniz?

() a- Okul Takımı

() b- Kulüp Takımı

() c- Bireysel Spor

() d- Serbest zamanlarını değerlendirme

() e- Profesyonel Düzeyde

4. Aşağıda belirtilen açık alanlardan hangisi oturduğunuz çevrede çocuğunuzun kullanabildiği sportif alandır?

() a- Okul bahçesi

() b- Açık spor sahası

() c- Spor Kompleksi

() d- Spor sahası yok

5. Aşağıdaki seçenekleri çocuğunuzun katıldığı etkinliklerde önem sırasına göre sıralayınız (En önemlisi için 1 sayısını kullanınız).

() a- Nitelikli ve uygun oyun malzemelerinin sağlanması

() b- Çalıştırıcıların eğitimli kişiler olması

() c- Spor tesisinin temizliği

() d- Katıldığı gruptaki diğer çocuklar

() e- Spor tesisinin güvenilirliği

6. Çocuğunuzun spor eğitimleriyle hangi konularda görüşüyorsunuz?

Görüşmüyorum

Çocuğumun yetenekleri

Yarışmalar hakkında

Çocuğumun gelişimi

O Çocuğumun beslenmesi

Dikkat: Sizlere ulaşmam gerekirse ulaşabileceğim telefon numaranızı veya e.posta adresinizi yazar mısınız?

7. Sizce spor eğitmenlerinden aktivitelerin başlangıcında yeni başlayan çocuklarda yapılması gereken uygulamalar ne olabilir?

Seçenekler	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
a- Sağlık Kontrolü Yapılmalı					
b- Yetenek Seçimi Yapılmalı					
c- Çocuğun spor branşına olan ilgisini belirlemeli					

8. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi sizce bir antrenörde bulunması gereken özelliştir

Seçenekler	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
a- Çocukların yeteneklerini geliştirmesi konusunda gayretli olmalı					
b- Alanında uzmanlık düzeyinde eğitim almış olmalı					
c- Antrenörlük alanında bilgilerini yenileme konusunda gayretli olmalı					
d- Çocukları sevmeli					
e- Veli, okul ve aile ilişkisine önem vermeli					
f- Çocukların duygu ve düşüncelerini kabullenebilmeli					
g- Çocuklarla korku ve tehdide dayalı iletişim kurmamalı bağıırıp çığırıp sesini yükseltmemelidir.					
h- Çocukların mevcut yetenek durumlarını dikkate alarak çocuğa göre bireysel uyarlayıcı programlar yapabilmeli					
i- Her öğrencisini eşit yetenek düzeyinde olduğunu varsaymamalıdır					

Ek 2: Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu

T.C.
Celal Bayar Üniversitesi
Tıp Fakültesi Yerel Etik Kurulu
Karar Formu

KARAR TARİH / NO	12 /03 / 2014 / 20478486 - 121				
ARAŞTIRMANIN ADI	Spor Okullarına Çocuklarını Gönderen Öğrenci Velilerinin Bu Etkinliklerden Beklentileri (Manisa İl Merkezi Örneği)				
SORUMLU ARAŞTIRMACI	Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER - CBÜ Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu				
ARAŞTIRMA EKİBİ	Arş. Gör. Diyar KAYA				
ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	UZMANLIK TEZİ ☐	YÜKSEK LİSANS--DOKTORA TEZİ ☒	AKADEMİK AMAÇLI ☐		
KARAR BİLGİLERİ	Araştırma başvuru formu ve gerekli ekleri incelenmiş; Etik açıdan UYGUN olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.				
Ünvanı/Adı/Soyadı	Araştırma ile İlişkisi Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye	Ünvanı/Adı/Soyadı	Araştırma ile İlişkisi Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye
Prof. Dr. Ercüment ÖLMEZ Farmakoloji AD	☐	☐	Prof. Dr. Necip KUTLU Fizyoloji AD	☐	☐
Prof. Dr. Cengiz KIRMAZ Alerji İmmünoloji BD	☐	☒	Prof. Dr. Ece ONUR Tıbbi Biyokimya AD	☐	☐
Prof. Dr. Pelin ERTAN Çocuk Sağlığı Hastalıkları AD	☐	☐	Prof. Dr. Canan TIKIZ F. T. R Algoloji AD	☐	☐
Prof. Dr. Erhun KASIRGA Çocuk Sağlığı Hastalıkları AD	☐	☒	Prof. Dr. Gönül Tezcan KELEŞ Anestezi ve Reanimasyon AD	☐	☐
Prof. Dr. Artuner DEVECİ Psikiyatri AD	☐	☐	Doç. Dr. Beyhan Cengiz ÖZYURT Halk Sağlığı AD	☐	☒
Doç. Dr. Selda BERKET Antrenörlük Eğitimi AD	☐	☐	Prof. Dr. F. Sırrı ÇAM Tıbbi Genetik AD	☐	☐
Doç. Dr. Peyker TEMİZ Patoloji AD	☐	☒	Yrd. Doç. Dr. Tarık ULUÇAY Adli Tıp AD	☐	☐
Yrd. Doç. Dr. Selim ALTAN Tıbbi Etik AD	☐	☐	Yrd. Doç. Dr. Dilek ÇEÇEN Cerrahi Hemşireliği AD	☐	☐
Nazlı KÜEY Avukat	☐	☒	Derviş KILIÇ Sivil Üye	☐	☐
<p>Etik Kurulumuzun kararı yukarıda belirtilmiştir. Araştırma Başvuru Formunun Taahhütname - Bölüm E kısmında belirtilmiş olan hususların dikkate alınarak istenilen bilgilerin Etik Kurulumuza zamanında iletilmesi konusunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.</p> <p style="text-align: right;">Prof. Dr. Ercüment ÖLMEZ Başkan</p>					

EK 3: Gönüllü Olur Formu

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
YEREL ETİK KURUL
BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

ÇALIŞMANIN ADI :

Spor Okullarına Çocuklarını Gönderen Öğrenci Velilerinin Bu Etkinliklerden Beklentileri

Bir araştırma çalışmasına katılmanız istenmektedir. Çalışmaya katılıp katılmama kararı tamamen size aittir. Katılmak isteyip istemediğinize karar vermeden önce araştırmanın neden yapıldığını bilgilerinizin nasıl kullanılacağını çalışmanın neleri içerdiğini ve olası yararlarını risklerini ve rahatsızlık verebilecek konuları anlamanız önemlidir. Eğer çalışmaya katılmaya karar verirsiniz imzalamanız için size bu Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu verilecektir. Çalışmadan herhangi bir zamanda ayrılmakta özgürsünüz.

ÇALIŞMANIN KONUSU VE AMACI :

Araştırmamıza karar verirken ailelerin çocuklarından özellikle akademik, spor, sanat, alanından üstün başarı beklentilerini gözlemleyerek çıktık. Sizler çocuklarınızı bu spor okullarına göndermiş bulunmaktasınız. Sizler bu okullara çocuklarınızı niçin gönderiyorsunuz? Spor okullarına göndererek bu okullardan almış olduğunuz eğitimle çocuklarınızdan beklentileriniz nelerdir? Bu araştırmayla Manisa ili içerisinde spor okullarına çocuklarını gönderen öğrenci velilerinin bu okullarda yapılan öğretimden neler beklediğini belirlemeyi amaçladık. Sizlerin bu beklentilerini saptayarak araştırmanın sonucuna göre belki siz değerli velilerimizin çocuk gelişimi ve spor kültürü hakkındaki bilgilerinizin güncellenmesi gerekecektir.

ÇALIŞMA İŞLEMLERİ:

Çocuklarını spor okullarında gözlemlemeye gelen velilere araştırmacımız Araştırma Görevlisi Diyar KAYA tarafından verilen anketi kendiniz dolduracaksınız. Anketimiz 30 soruluk kişisel özellikler bilgi formu ve 26 soruluk çocuğunuzu kursa gönderiş amacınızla ilgili sorulardan oluşmaktadır. Ankete tam olarak yansıtmadığınız ama paylaşmakta yarar bulduğunuz özgür düşünceleriniz için 30.soru bulunmaktadır. Anket çalışmamızın süresi yaklaşık olarak 40dk sürmektedir. Çalışmamızdan istediğiniz zaman ayrılmakta özgürsünüz.

ÇALIŞMAYA KATILMAMIN OLASI YARARLARI NELERDİR?

Araştırmaya katılmanız kısa vade içerisinde size hiçbir fayda sağlamayacaktır. Ama sağladığımız bilgilerden ortaya çıkan sonuçlar ileriye yönelik olarak sizlere sunulan bu tür hizmetlerin kalitesini artırmada etkili olabilir.

KİŞİSEL BİLGİLERİM NASIL KULLANILACAK?

Elde edeceğimiz kişisel bilgileriniz hiçbir şekilde başka kişilerle paylaşılmayacak olup herhangi bir yerde başka amaçlarla kullanılmayacaktır.

SORU VE PROBLEMLER İÇİN BASVURULACAK KİŞİLER :

1. Arş. Gör Diyar KAYA
2. Yrd Doç. Dr. Hüseyin ÇAMLIYER Tel: 05058524398

Çalışmaya Katılma Onayı

Yukarıdaki bilgilendirilmiş olur belgesini okudum ve anladım. Bu araştırmaya katılmayı kabul ediyorum ve bu onay belgesini kendi hür irademle imzalıyorum. Bu onay, ilgili hiçbir kanun ve yönetmeliği geçersiz kılmaz.

<i>Gönüllü Adı Soyadı:</i>		<i>Tarih ve İmza:</i>
<i>Adres ve Telefon:</i>		
<i>Araştırmacı Adı Soyadı:</i>		<i>Tarih ve İmza:</i>
<i>Adres ve Telefon:</i>		

ÖZGEÇMİŞ

DİYAR KAYA

Eğitim Durumu: 2006-2010 Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu / Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü **okul birincisi** olarak bitirdim.

1997-2004 Metin Nuran Çakallıklı Anadolu Lisesi

1993-1997 Faruk Tugayoğlu İlköğretim Okulu

Yabancı Diller: İngilizce ve Flamanca

Bilimsel Çalışmalar: 11. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde "Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin Demografik Açıdan İncelenmesi" poster sunumu yaptım.

Deneyimler:

2006-2007 Eğitim Öğretim Yılında Erasmus Programı kapsamında sekiz ay süresince beden eğitimi bölümünü Belçika'da okudum.

Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Uluslararası İlişkiler biriminde çalıştım.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine ve Spor Liselerine öğrenci hazırladım.

Special Olympics-Adapted Physical Education & Sport Kursunda tercüman olarak görev yaptım.

Sherborne Gelişimsel Hareket Kursunda tercüman olarak görev yaptım.

Ritmik Cimnastik Türkiye Şampiyonasında spiker olarak görev yaptım.

5. Avrupa Üniversiteler Arası Plaj Voleybolunda yolcu karşılama biriminde görev yaptım.

2011-2013 yılları arasında Şırnak ilinin Silopi ilçesinde Süleyman Demirel İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmenliği yaptım.

Staj:

Konyaaltı Lisesi ve Namık Kemal İlköğretim Okullarında stajımı yaptım.

Belçika’da okul öncesinde ve ilköğretim okulunda staj yaptım.

Katıldığı Kurslar:

10.12.2007 - 04.04.2008 İşitme Engelliler Tercümanlık Kursu

29.06.1996 - 15.09.1996 Antalya A. Kahraman Halk Eğitim Merkezi Org Kursu

15.09.2006 – 29.06.2007 Flamanca Dil Kursu (Belçika)

01.11.2008 – 02.11.2008 Sherborne Gelişimsel Hareket Kursu

07.11.2007 – 08.11. 2007 Special Olympics-Adapted Physical Education & Sport

15.09.2008 – 15.06.2009 İletişim ve Beden Dili Sertifikası

14.10.2011-16.10.2011 Hibe Programları ve Proje Yazma Eğitimi Katılım Belgesi

Bilgisayar Bilgisi:

*Microsoft Windows

*Word-Excel

*Power Point

Katıldığı Çalışmalar:

13-14 Aralık 2007 Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Hizmetiçi seminerine katıldım.

07-09 Aralık 2007 Ritmik Cimnastik Türkiye Şampiyonası

16-20 Haziran 2008 5th European Universities Beach Volleyball Championship

19-22 Kasım 2009 23 Yaş altı Avrupa Judo Şampiyonası

İlgilenilen Alanlar: Basketbol, hentbol, cimnastik, yüzme, salsa, bachata, merenge, halk oyunları (teke yöresi), modern dünya dansları, drama çalışmaları.